

SCHOOLJAARVERSLAG

Versie sept. 2023

2022-2023

**VSO-AFDELING MARGARETHA
HARDENBERGSCHOOL**

OPRON ... de tijd van je leven

INHOUD

Algemeen	2
Inleiding	3
1 Kengetallen school	4
1.1 Kengetallen leerlingen	4
1.2 Kengetallen personeel.....	12
2. Waardering belanghebbenden en betrokkenen	15
2.1. Waardering inspectie	15
2.2 Waardering audit	15
2.3 Waardering Personeel.....	16
2.4 Waardering Ouders	18
2.5 Waardering Leerlingen	20
2.6 Onderwijsleerresultaten en scan (herijking) situatie op school	21
2.6.1 Eindopbrengsten VSO-afdeling (scan).....	21
2.6.2 Verzamelde gegevens vragenlijsten leerlingen Zien en analyse	31
2.6.3 Samenvatting teamgesprek Jaarevaluatie Jaarplan en NPO-plan 2022-2023.....	35
2.6.4 Aanbevelingen voor het nieuwe Jaarplan vanuit opbrengsten studiedagen en audit april 2023 (verwerken in Jaarplan 23-24)	39
2.7 Door – en uitstroom leerlingen	40
3. EVALUATIE DOELEN EN ACTIVITEITEN VANUIT DE MEERJARENPLANNING EN SCHOOLJAARPLAN 2022-2023	43
4. Evaluatie doelen en activiteiten evaluatie basiskwaliteit	75
5. Financiën	80
6. Akkoordverklaring schooljaarverslag 2022-2023	71

Algemeen

Naam school	Margaretha Hardenbergschool VSO-afdeling	Brinnummer	26 NL
Adres	Postbus 170	Email	directie.mh@opron.nl lindakuiper@opron.nl
Postcode	9640 AD	Website	www.mhschool.nl
Plaats	Veendam	Ad-interim directeur-	L. Kuiper
Telefoon	0598-698000 VSO locatie	Teamleider:	J. van Oostenbruggen
		Bevoegd gezag	Scholengroep Opron

Datum vaststelling	13 sept 2023
--------------------	--------------

Handtekening directeur	Handtekening voorzitter MR	Handtekening bevoegd gezag

Voor u ligt het schooljaarverslag. De inhoud van het verslag beoogt het volgende:

- **Verantwoording**

Het schooljaarverslag is een verantwoordingsdocument dat past bij de opdracht tot meervoudig publieke verantwoording, zowel horizontaal (aan de schoolomgeving) als verticaal (bevoegd gezag, overheid/inspectie).

- **Evaluatie en coronascan**

Voor team en directie vormt het schooljaarverslag een evaluatieve terugblik op het afgelopen schooljaar; welke resultaten hebben we behaald en wat betekent dat voor onze beleidsvoornemens voor het nieuwe schooljaar. De opbrengsten evalueren en analyseren we in de opbrengstenanalyse een korte samenvatting hiervan geven we in deze rapportage. Voor uitgebreidere info verwijzen we naar de opbrengstenrapportage.

- **Analyse en actiepunten en aanbevelingen voor het coronaherstelplan onderwijs**

In elk hoofdstuk zoeken we naar trends, analyseren we gegevens, trekken we conclusies en formuleren we actiepunten voor het nieuwe schooljaar.

- **Kwaliteitscyclus**

Dit schooljaarverslag maakt deel uit van de kwaliteitscyclus: Schoolplan-schooljaarplan en Schooljaarverslag.

1 KENGETALLEN SCHOOL

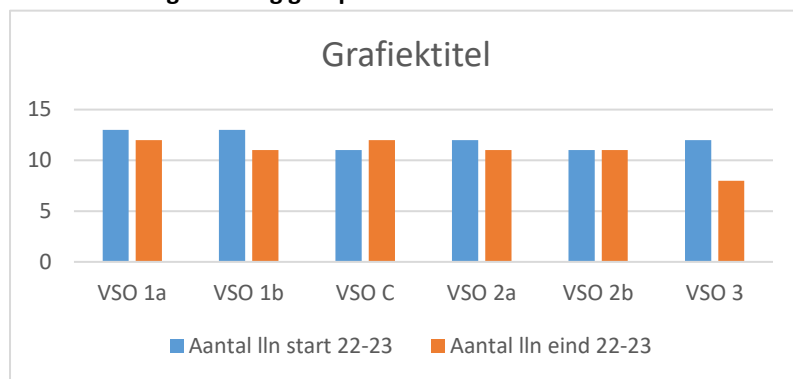
1.1 KENGETALLEN LEERLINGEN

Overzicht opbouw leerlingenaantallen per leerjaar (allen leerlingen met geldige TLV van SWV VO)

			VSO 1a	VSO 1b	VSO C	VSO 2a	VSO 2b	VSO 3			Totaal
Aantal ll. start 22-23			13	13	11	12	11	12			72
Aantal ll. Eind 21-22			12	11	12	11	11	8			65

Prognose aantal ll. 1 okt 2023 en 1 febr 2024: 73 ll.

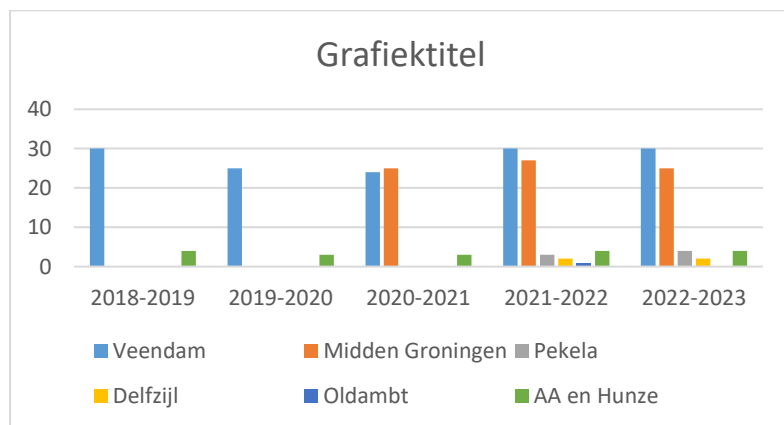
Grafiek leerlingverdeling groepen :

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Tabel: Gegevens leerlingen per datum 1 juni 2023 (schooljaar 2022-2023)					
VSO	67	54	60	68	65
Totaal	67	54	60	68	65
Verbrede toelating:					
VSO-MG-IIn categorie 3	3	0	0	0	0
Observatie-IIn SWV PO en VO (per 1-8-15 Samenwerkingsverband)	1	1	0	1	0
Leerlingen woonachtig in gemeente Veendam	30	25	24	30	30
Leerlingen woonachtig buiten gemeente Veendam	37	29	36	38	35
- woonachtig in gemeente Midden Groningen			25	27	25
- woonachtig in gemeente Pekela				3	4
- woonachtig in gemeente Delfzijl				2	2
- woonachtig in gemeente Oldambt				1	0
- woonachtig in gemeente AA en Hunze	4	3	3	4	4
- elders woonachtig in de provincie Drenthe	5	1	1	5	4
Aantal jongens	45	31	37	38	37
Aantal meisjes	22	23	23	30	28
Aantal kinderen afkomstig uit regulier basisonderwijs	5	3	4	3	3
Aantal kinderen afkomstig van KDC	4	1	3	2	0
Aantal kinderen afkomstig van MKD	2	2	0	0	0
Aantal leerlingen afkomstig van cluster 4-school	1	1	1	1	0
Aantal kinderen afkomstig van andere cluster 3-school	12	7	20	32	30

Aantal kinderen afkomstig uit cluster 2 -school	2	1	1	2	2
Aantal kinderen afkomstig van SBO-school	33	28	26	23	22
Aantal kinderen afkomstig van PRO-school	4	2	4	5	3
Aantal kinderen afkomstig van vbo/isk	1	1	2	2	0
Herkomst onbekend	1	0	0	0	0
Aantal kinderen met PGB (AWBZ)-inzet	0	0	0	0	0
Aantal kinderen woonachtig in een pleeggezin / gezinshuis	2	3	3	2	0
Aantal kinderen woonachtig in een woonvorm/woongroep	8	4	4	4	2
Aantal kinderen met andere thuistaal dan NL	9	7	5	4	3
Aantal groepen	7	6	6	6	6

Grafiek herkomst leerlingen (woonplaats/gemeente):

Gegevens laatste teldatum landen van herkomst

Landen van herkomst Aantal leerlingen					
2019		2020	2021	2022	2023
Nederland	65	52	57	66	63
Niet Engelstalig land buiten Europa	2	2	3	2	2
Spanje	0				
Totaal	67	54	60	68	65

Prognose leerlingaantal teldatum 1-10 (per kalenderjaar 2023 per 1 febr)

Jaar	2019	2020	2021	2022	2023 (1-2-23)	2024 (1-2-24)
	VSO-afd	VSO-afd	VSO-afd	VSO-afd	VSO-afd	
Aantal	64	65	70	73	73	73

Korte beschrijving analyse/trends populatie

Ons leerlingen aantal is op 1 juni 2023 65 leerlingen, dit is iets teruggelopen ten opzichte van 1 juni 2022 68 leerlingen.

46,2% van onze leerlingen komt uit de gemeente Veendam en 53,8% van de leerlingen komt vanuit buiten de gemeente Veendam.

Van de leerlingen afkomstig van buiten de gemeente Veendam komt het merendeel 38,5% uit de gemeente Midden Groningen.

9,2% elders uit de provincie Groningen en 6,1% elders uit de provincie Drenthe.

Prognose 1 februari 2024: 73 leerlingen.

Uitstroomgegevens VSO-afdeling

	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
VSO-afdeling eindresultaten "uitstromers"									
aantal leerlingen VSO-afdeling die doorstromen naar (beschermd) werk met substantieel arbeidsvermogen (profiel 4)	3	4	6	3	0	3	2	1	4
aantal leerlingen VSO-afdeling die doorstromen naar Praktijkonderwijs (profiel 5)	1	0	0	1	0	0	0	0	0
aantal leerlingen VSO-afdeling die doorstromen naar beschermd werk met beperkt arbeidsvermogen (profiel 3)	1	4	3	5	6	0	4	4	2
aantal leerlingen die verhuizen en naar een andere ZML-school gaan	0	4	1	2	4	0	0	2	2
aantal leerlingen die verhuizen naar het buitenland				1	0	1	0	0	0
aantal leerlingen die doorstromen naar VSO-school cluster 4	1		0	0	0	1	0	0	0
aantal leerlingen die uitstromen naar een KDC	0	0	0	0	0	0	0	0	0
aantal leerlingen die uitstromen naar een instelling (met leerplichtontheffing)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aantal leerlingen die uitstromen met leerplichtontheffing	0	0	0	0	0	1	0	0	0
aantal leerlingen die doorstromen naar dagbesteding (Particuliere en AWBZ- instellingen)	7	4	2	0	2	6	3	4	4
aantal leerlingen doorverwezen naar elders (zorgboerderij of andere opvang)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
aantal leerlingen die doorstromen naar vervolgopleiding	1	3	1	3	4	4	2	2	1
Totaal aantal uitstromers	14	19	13	15	16	16	11	13	13

Tabel : uitstroomgegevens VSO-afdeling

Toelichting tabel**Uitstroomgegevens VSO**

Dit schooljaar zijn er 4 leerlingen uitgestroomd naar dagbesteding. Dit is passend bij het jaarlijkse beeld.

Er zijn 6 leerlingen uitgestroomd naar arbeid. Hiervan zijn 2 leerlingen uitgestroomd naar beschut werk en 4 leerlingen naar een afspraakbaan.

Daarnaast is er 1 leerling uitgestroomd naar vervolgonderwijs: MBO entree. De leerlingen die uitstromen naar vervolgonderwijs worden aan het eind van fase 2 en in fase 3 begeleid door de school in samenwerking met ouders en zo nodig een extern bureau. Op deze manier is een uitstroom naar het vervolgonderwijs voor een aantal leerlingen haalbaar. In de naaste toekomst zal duidelijk worden in hoeverre er op dit gebied samenwerking met de praktijkschool mogelijk is en of dit invloed zal hebben op de uitstroomgegevens.

Er zijn 2 leerlingen die naar een andere VSO ZML school zijn gegaan. Bij beide leerlingen was er sprake van een verhuizing.

Uitstroomgegevens 2022-2023 VSO-afdeling

jaren	uitstroomplek	Aantal
2018-2019	Verhuizing andere ZML-school	4
	Dagbesteding	2
	Arbeid	6
	Vervolgonderwijs	4
2019-2020	Verhuizing buitenland	1
	Verhuizing andere school	1
	Dagbesteding	6
	Arbeid	3

	Vergoeding onderwijs	4
	Leerplichtontheffing	1
2020-2021	Dagbesteding	3
	Arbeid	6
	Vergoeding onderwijs	2
2021-2022	Verhuizing andere ZML school	2
	Dagbesteding	4
	Arbeid in beschut werk	4
	Arbeid in afspraakbaan	1
	Vergoeding onderwijs	2
2022-2023	Verhuizing andere ZML school	2
	Dagbesteding	4
	Arbeid in beschut werk	2
	Arbeid in afspraakbaan	4
	Vergoeding onderwijs	1

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Onze leerlingpopulatie is gevarieerd: leerlingen met profiel 2 uitstroomperspectief t/m profiel 4 (4+). De huidige indeling van leerlingen in groepen met een gemeenschappelijk uitstroomperspectief (qua aanbod en aanpak en begeleiding) is nog passend.

In de praktijk blijkt hoe belangrijk de interne en externe stages zijn met de daarbij behorende begeleiding. Verder blijken de stimulering van de sociaal-emotionele weerbaarheid, redzaamheid en het planmatig oefenen van de werkcompetenties van groot belang voor de ontwikkeling van de leerlingen.

Het vraagt een passend personeelsbeleid (aanname/wervingsbeleid, coaching, scholing, begeleiding) en een uitgebalanceerd curriculum.

Leerlingen die MBO-entree gaan proberen zijn leerlingen die zich in een gestructureerd en veilig leerklimaat zodanig hebben kunnen ontwikkelen, dat ze dit kunnen gaan proberen. Veelal wordt het traject naar MBO entree in gang gezet naar aanleiding van de wens van een leerling zelf.

Uit onderzoek blijkt dat uitstromende en eerder uitgestroomde (PRO) en VSO-ZML leerlingen na hun 18e jaar nog (veel)ondersteuning nodig hebben en over een netwerk moeten kunnen beschikken waarop ze kunnen terugvallen (avondschoon- nazorg via zorginstantie of gemeente).

Gegevens incidenten, time out, schorsingen 2022-2023 VSO-afdeling

groepen	incidenten	Time out	schorsingen	Andere route of arrangementen	Toelichting
1a	7	2	0	0	Betreffende Iln is in speciaal traject Suikerwerk (Groningen) gestart
1b	4	0	0	0	
c	9	1	0	0	
2a	3	0	0	0	
2b	2	0	0	0	
3	9	0	0	0	
Toelichting: incidenten gedrag zijn met ouders/verzorgers besproken en waar nodig met hulpverlening en andere instanties besproken en aangepakt. Analyse incidenten en time out-maatregelen: het betreft 3 Iln die meerdere keren een time out kregen voor overschrijdend gedrag. Dit wordt aangepakt i.s.m jeugdzorg					

Korte beschrijving analyse/trends populatie

Op de VSO afdeling is de verdeling van de leerlingen over de profielen in verhouding gelijk gebleven ten opzichte van vorig schooljaar. Er zijn relatief weinig leerlingen in profiel 2, een middengroep in profiel 3 en de grootste groep leerlingen in profiel 4.

De mogelijkheid tot bijstelling van profielen vindt plaats op 12- en 16-jarige leeftijd. Het bijstellen van de profielen op vastgestelde momenten betekent dat er gedurende een langere periode gewerkt wordt aan het behalen van het ingestelde profiel. Tijdens de jaarlijkse OPP besprekingen wordt in gesprek en in het vaststellen van het onderwijsaanbod en eventuele individuele doelen aandacht besteed aan hoe het ingestelde profiel behaald kan worden. Leerkrachten zijn zich meer bewust van het hebben van hoge verwachtingen. Tijdens de OPP besprekingen in juni 2023 zijn bij 6 VSO leerlingen het profiel naar beneden toe bijgesteld, terwijl bij 1 leerling het profiel naar boven toe is bijgesteld. Bij de OPP bespreking van de 16-jarige leerlingen is naast de groepsleerkracht, de onderwijsassistent, de psycholoog en de intern begeleider ook de stagebureaucoördinator aanwezig. Alle informatie vanuit school, stage en eventueel onderzoek wordt met elkaar gedeeld en besproken, zodat een goed gefundeerde afweging gemaakt kan worden van het uitstroombestemming van de leerling. De norm van de school is dat een percentage van 90% of hoger een profiel heeft dat niet aangepast hoeft te worden. Deze norm is niet behaald (89%).

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

We blijven inzetten op langere tijd werken met leerlingen aan het ingestelde (zo hoog mogelijke) profiel. We zetten bewust in op het hebben van hoge verwachtingen van leerlingen. Samen met de WP Praktijkschool en Samenwerkingsverband VO Groningen Ommelanden onderzoeken we in het voortraject welke profiel 4-leerlingen een kans kunnen krijgen in het Praktijkonderwijs.

1.2 KENGETALLEN PERSONEEL

Overzicht ziekteverzuim

Gegevens ziekteverzuim	2016-2017 SO/VSO	2017-2018 SO/VSO	2018-2019 VSO	2019-2020 VSO	2020-2021 VSO	2021-2022 VSO	2022-2023 VSO
Percentage verzuim school	7,9 %	6 %	Plm 4 %	Plm 6,5 %	Plm 8,3 %	Plm 10,4 %	Plm 9,5 %
Percentage verzuim landelijk	invullen	Invullen	invullen	invullen	invullen	invullen	invullen

Korte beschrijving relevante personele ontwikkeling

Het ziekteverzuim was dit afgelopen cursusjaar 22-23 gemiddeld 9,5 %. Dat werd veroorzaakt door het op onze formatielijst blijven staan van al een langdurig zieke collega (0,8 fte), deze collega wordt zeer waarschijnlijk voor de WIA-keuring aangemeld in augustus 2023.

In oktober kwam een 2e langdurige uitval van een collega: onze teamleider viel uit met een hartstilstand, zij is aan het revalideren en is langdurig afwezig.

Verder kampten we met de naweeën van de heftige coronaperiode: af en toe was een collega kort afwezig. We hebben eventuele uitval opgevangen met extra inzet van onderwijsassistenten t.l.v. onze eigen rekening (reserve-formatie) en eigen mensen die extra gingen werken. Verder hadden we in onze organisatie dubbele bezetting gerealiseerd door met minder groepen te werken (6 ipv 7 groepen).

Het is een groot probleem geschikte (goed opgeleide) onderwijsassistenten en leerkrachten te vinden voor ons type onderwijs. We zoeken en zochten naar geschikte invallers en collega's voor tijdelijke en vaste vacatures.

Invalproblematiek is groter geworden: voor 1 november 2016 mochten we afwezige (of zieke) leerkrachten in ons team vervangen door (voor de kinderen en collega's bekende) onderwijsassistenten. Nu mag dat ook nog, maar wordt het niet meer vergoed door het Vervangingsfonds. Het mag sinds kort alleen met vergoeding van de 1^e lesdag. Daarom houdt onze school voor calamiteiten (waar het kan en mag) een noodfonds vervangingen aan en zetten we werkdrumiddelen hiervoor in.

Het werken in het speciaal onderwijs is zeer dynamisch en soms belastend, dit door de heftige problematiek bij leerlingen, in bepaalde gezinssituaties. Je moet stevig in je schoenen staan en over de benodigde competenties beschikken. Verder is reflectief vermogen en teamplayer kunnen en willen zijn met een onderzoekende (lerende) houding een vereiste. We bemerken dat dit aan collega's steeds meer eisen stelt.

Permanente teamscholing, individuele scholing en teamwork (cultuur van professionele collegialiteit) helpen hierbij om de balans te bewaken.

Door een aangepast beleid (inzet DZH-dagen, vervangingen collega's met specifieke taken o.a.) proberen we een werkbaar en gebalanceerd werk/leercultuur te creëren.

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Dit type onderwijs vraagt om onderwijsmensen die stevig in de schoenen staan en berekend zijn (competent zijn voor) op dit werk. Deze leerlingpopulatie vraagt specialistische (zelf) kennis en vaardigheden en om permanente bijscholing. Onderwijs in een ZML-school is maatwerk en teamwork. We nemen nu mensen uit andere (Opron)scholen over, maar zullen de komende jaren moeten investeren in:

- Werving gespecialiseerd personeel of ervaren personeel
- Coaching, begeleiding en nascholing zittende collega's
- Borging van goed werkende procedures en goed beleid voor de collega's om duurzaam inzetbaar te blijven (DZH opnemen, ontspannen waar het kan en moet)

Steeds wordt de vraag gesteld: hoe stemmen wij ons aanbod af op dit kind op deze leerlingen? Veel leerlijnen en methodieken moeten bij elkaar gezocht en ingericht worden, dat vraagt veel voorbereidingen (tijd en inzet) van de leerkrachten en onderwijsassistenten.

Binnen onze VSO afdeling hebben we met steun van externe adviseurs (o.a. Edunova, Stibco, Effectief Onderwijs, Bureau Meesterschap) een beredeneerd aanbod (matrix) ontwikkeld, wat richting geeft aan het onderwijs binnen de drie hoofdprofielen.

De belangrijkste ontwikkelzaken zijn nu: veiligheid en verbinding stimuleren in teambeleid, veiligheid, ontspanning en uitdagingen organiseren voor de leerlingen, afstemming en verbinding organiseren met de ouders/verzorgers en externe partners, opfrissen kennis en vaardigheden en weerbaarheid (veerkracht) stimuleren bij het personeel

Verder: afronding inrichting planmatig werken aan opfrissen didactische kennis en vaardigheden domeinen lezen/taal en rekenen, algemene werkcompetenties bij de praktijkvakken, implementeren doorgaande lijn oefening sociaal-emotionele vorming en burgerschap. Samen met Skkek gaan we de leerlijnen en aanbod techniek en cultuuronderwijs (en beeldende vorming) blijvend meer inhoud geven in een verlengingsjaar van het afgeronde Kunst en techniekproject.

Middels een onderzoek door twee studenten Social work hebben we bruikbare adviezen gekregen om onze 17 en 18 jarige leerlingen nog beter voor te bereiden op hun periode van uitstroom. De adviezen geven we handen en voeten door stapsgewijs beleid uit te rollen wat bij goed voorbereiden op werk, wonen en vrije tijd past.

Binnen onze VSO-afdeling zouden we ook graag een speciale groep VSO-IIIn (profiel 2-Onderwijs Ondersteuning Groep) op willen gaan vangen en werken samen met de Pro-groep aan een notitie over verdere samenwerking VSO-ZML en Praktijkonderwijs.

De nadruk wordt nu meer gelegd op eigenaarschap van leerlingen, van collega's en het teamleren: samen lessen voorbereiden, bekijken en nabespreken.

Elk cursusjaar nemen we op alle niveaus de stappen van de Demingcirkel (PDCA-cirkel) door: is alles nog afgestemd op? Doen we de goede dingen? Wat zijn de resultaten? Wat gaat goed en wat moeten we verder onderzoeken en/of bijstellen? Hoe weten we dat? Wat en hoe gaan we dat doen?

2. WAARDERING BELANGHEBBENDEN EN BETROKKENEN

2.1. WAARDERING INSPECTIE

Waardering inspectie

Datum: januari 2018 verificatie-onderzoek scholengroep Opron (waaronder VSO-afdeling Margaretha Hardenbergschool)

Samenvatting resultaten

Onderwijsproces	O	V	G
OP3 Didactisch handelen		•	

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Advies inspectie: maak de criteria en normen voor de andere vakdomeinen helder, zodat de school aan kan tonen of er resultaten worden geboekt (o.a. voor sociaal-emotionele ontwikkeling, burgerschap, werkcompetenties, muzische vakken e.d.). Formuleer de na te streven effecten en te behalen normen.

In 2023-2024 gaan we verder de basis weer verstevigen en dan in de twee jaren daarna de criteria verder aanpassen en aanscherpen. De nadruk ligt op doelgericht werken en evalueren: doen we de juiste dingen?

2.2 WAARDERING AUDIT

Datum: 18 en 20 april 2023

Samenvatting resultaten

Conclusie De conclusie van het kwaliteitsonderzoek is dat de volgende zaken goed tot zeer goed zijn/ verlopen binnen de vso-afdeling van de Margaretha Hardenbergschool: enorme potentie in het gehele team, veel aandacht voor preventief pedagogisch handelen, veel ondersteuning en zorg (zowel voor de leerlingen als voor (nieuwe) collega's, zeer flexibele collega's die proberen om het onderwijs dagelijks draaiende te houden, waarderend leiderschap, zeer sterke didactisch handelende collega's, een gedegen schoolontwikkeling, maar bovenal een cultuur gericht op kwaliteitsverbetering en een zeer positieve sfeer. Natuurlijk zijn er ook zaken die beter kunnen. Zo kan er meer planmatig gewerkt worden waarbij de plannen middels

een PDCA-cyclus omgezet worden in acties die regelmatig gemonitord, bijgesteld en geëvalueerd worden. De samenwerking tussen leerkrachten en assistenten/ ondersteuners kan meer gericht worden op het bereiken van groepsgebonden en schoolgebonden doelen. Ook kan er nog meer doorgaande gedifferentieerde leerlijnen actief gebruikt worden in elke les, waarbij de leerling regelmatig inhoudelijke feedback ontvangt. Hierdoor zal het zicht krijgen op de ontwikkeling van de leerlingen eveneens verbeteren. Hoewel er binnen de school veel aandacht is voor lezen, taal en rekenen en er tijdens de onderzoeksdagen wel leesmomenen zijn geobserveerd, viel het aantal leesmomenen waar er door en voor de leerlingen gelezen wordt tegen. Ook de toeleiding naar wonen, werken en vrije tijd kan ambitieuzer en meer werkelijkheidsgetrouw. Door daarnaast ook meer bij elkaar te kijken (kort en doelgericht) en elkaar feedback te geven en vragen ontstaat er nog meer een lerende cultuur waarin men met elkaar aan groeps- en schoolgebonden doelen werkt. Wat echt beter moet is het vergroten van de autonomie van de leerlingen naarmate ze ouder worden. Ook de activatie van de leerlingen kan in veel gevallen beter worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld door minder talige lessen te geven. Het is daarbij voornamelijk om de leerlingen minder te pampieren. Ook zal schoolbreed het pesten, bijvoorbeeld via whatsapp, continu de aandacht moeten blijven krijgen. Daarnaast kan er meer vanuit een doorgaande lijn resultaatgericht onderwijs worden geboden. Aanbevelingen Vanuit de conclusie van dit kwaliteitsonderzoek kunnen aanbevelingen gegeven worden, waarmee het team aan de slag kan gaan. De onderzoeker is van mening dat dit team over veel talenten beschikt om de voorgaande conclusie te ontvangen, te duiden en hier vervolgens zélf in gezamenlijkheid een plan voor op te stellen. Eigen plannen en ideeën werken doorgaans meer motiverend dan andermans plannen. Echter is het de onderzoeker aangelegen om het team te helpen en mee te denken, waar nodig. Om die reden worden er wel een aantal globale ideeën hieronder beschreven die in een gezamenlijke bespreking n.a.v. dit onderzoek gebruikt kunnen worden. Wel wil de onderzoeker met klem aanraden om niet meteen alle punten uit dit verslag om te zetten naar acties. Maar om weloverwogen, planmatig en gefaseerd acties in te voeren, waarbij veel aandacht is voor de haalbaarheid, werkbaarheid als het welbevinden van zowel de collega's als van de leerlingen. In de volgende lijst staan de belangrijkste aanbevelingen weergegeven.

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

1. Resultaatgericht werken gekoppeld aan groepsdoelen en schooldoelen;
2. Doorgaande lijn zelfstandigheid-/autonomiebevordering & WWV uitwerken;
3. Activerende en afwisselende (minder talige) werkvormen ontwikkelen;
4. Regelmatige flitsbezoeken en professionele feedback organiseren;
5. Anti-pestmaatregelen schoolbreed invoeren en regelmatig evalueren;
6. Plannen, documenten, OPP's bondig en meer handelingsgericht uitwerken

2.3 WAARDERING PERSONEEL

Datum: december 2021

Instrument: Scholen met Succes

Opvallende punten

Personeelspeiling	opvallend	aandachtspunten
Sfeer wordt als goed bevonden	Merendeel positieve reacties.	
Men voelt zich veilig op school		
Samenwerking in team: prima		
Rapportcijfer: 8,2 gemiddeld		
Ontwikkelingspunten teamleden: Feedback geven aan lln Lln feedback vragen over les		Verder leren omgaan met complexer gedrag
81 % vindt werkdruk acceptabel		
Welbevinden team: 90 % geeft 8 of hoger		
59 % van team vindt ouderbetrokkenheid positief		Is aandachtspunt voor onze school als regioschool
81 % vindt team open in vergaderingen		

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Totale beeld: team is zeer tevreden, de meeste onderdelen scoren ruim voldoende tot goed. De aandachtspunten zijn besproken in het team en met eventuele voorbeelden verduidelijkt.

2.4 WAARDERING OUDERS

Datum: december 2021

Instrument: Scholen met Succes

Opvallende punten

Oudertevredenheidspeiling	Opvallend	aandachtspunten	
Imago: goed	De positieve reacties en beoordelingen		
Welbevinden IIn : goed		Welbevinden IIn op het plein Pesten blijft aandachtspunt	
Contact met ouders: r. vold tot goed		Als het kan weer fysiek contact school en ouders. Zijn we druk doende mee: o.a. eet/info-avonden	
Sfeer: goed			

Veiligheid lIn: goed		Blijvende aandacht voor taxi- vervoersproblemen	
Beleid veiligheid school: goed			
Rapportcijfer: 8+			

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Doorgaan met ons beleid. We zijn op de goede weg. Mogen tevreden zijn over de resultaten van deze uitkomsten in de ouderenquête. Omdat we een regioschool zijn blijft goede communicatie en overleg met ouders/verzorgers een belangrijk aandachtspunt. Door de coronaperiodes viel fysieke communicatie weg en daarom zetten we weer in om ouders/verzorgers weer op school te krijgen (eet-info-avonden).

Onze ervaringen zijn hierover erg positief (bij team en ouders/verzorgers)

We gaan verder in gesprek met ons bestuur en de gemeente over de parkeergelegenheid bij school voor de taxi's. De Schoolstraat is een nauwe straat met weinig ruimte als leerlingen in en uit moeten stappen en als fietsers weggaan.

2.5 WAARDERING LEERLINGEN

Datum:

Instrument: Scholen met succes december 2021

Opvallende punten			
Leerlingpeiling	opvallend	aandachtspunten	
96 % van de Iln voelt zich veilig op school	Af en toe komt pesten voor (mondeling of social media)	Scherp blijven op pestsignalen. Ouders betrekken bij aanpak social media	
91 % van de Iln durft te zeggen wat ze vinden en menen			
86 % van de Iln vindt het fijn om naar deze school te gaan	14 % weet het niet of vraagt meer uitdaging	In gesprek met de Iln en de tips via de vragenlijst en leerlingpanel meenemen als schoolteam	
78 % van de Iln vindt de schoolregels duidelijk	22 % weet het niet zeker of niet	School en groepsregels samen opnieuw belichten en met Iln bespreken en in de groepen en schoolruimtes ophangen	
81 % van de Iln voelt zich niet bang voor andere Iln			

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

Voor ons schoolteam blijft het belangrijkste item een uitdagend, stimulerend, veilig schoolklimaat neer te zetten. Waar leerlingen zich prettig voelen, zich gezien weten en waar ze op een respectvolle manier bejegend worden.

Het programma moet zinvol zijn en genoeg motiveren om te leren. We zijn regelmatig in gesprek met het leerling panel over ideeën om het onderwijs en de school te kunnen verbeteren en mooier te maken. Jaarlijks nemen we vragenlijst van zien af om het welbevinden van de leerlingen te bewaken. Tevens organiseren we jaarlijks een coachinggesprek met elke leerling om uitgebreid over allerlei zaken te kunnen spreken.

2.6 ONDERWIJSLEERRESULTATEN EN HERIJKING SCAN SITUATIE OP SCHOOL (NA CORONAPERIODE)

Hieronder vindt u een totaaloverzicht van de resultaten voor de eindopbrengsten, de tussenopbrengsten en de opbrengsten voor door- en uitstroom van onze school. Voor uitgebreide analyses per onderdeel verwijzen wij naar de per onderdeel beschreven analyse opbrengsten. We hebben de huidige resultaten in beeld gebracht door het afnemen van toetsen, scoren van de leerlijnen, doen van observaties en het vragen om gegevens van stageplekken.

2.6.1. EINDOPBRENGSTEN VSO-AFDELING

Rekenen							
Schoolnormscore 90%							
VSO-afdeling	aantallen	formeel rekenen	geld rekenen	getalbegrip	klokkijken	meten, wegen en inhoud	Deviant
Profiel 4	10						80%
Profiel 4	29	69%	66%			86%	
Profiel 3	13	92%	92%			85%	
	3 (VSO C)	100%	67%	67%		67%	
Profiel 2	8	88%	100%	100%		88%	

Totaal lln VSO	63						
VSO1A-Profiel 4	5 G&R	80%	80%			100%	
VSO1A-Profiel 3	6 G&R	100%	100%			83%	
VSO1B-Profiel 4	10 G&R	80%	80%			90%	
VSO1B-Profiel 3	1 G&R	100%	100%			100%	
VSO2A-Profiel 4	6 G&R	50%	33%			67%	
VSO2A-Profiel 3	5 G&R	100%	100%			100%	
VSO2B-Profiel 4	7 G&R	57%	57%			86%	
	4 Deviant						75%
VSOC-Profiel 3	3	100%	67%	67%		67%	
VSOC-Profiel 2	8	88%	100%	100%		88%	
VSO3-Profiel 4	6 Deviant						83%
VSO3-Profiel 4	1 G&R	100%	100%			100%	
VSO3-Profiel 3	1 G&R	0%	0%			0%	

Toelichting rekenen:

Sinds het schooljaar 2021-2022 is er in VSO 1 en VSO 2 volledig gestart met de rekenmethode Getal & Ruimte junior. In VSO C wordt de leerstof aangeboden vanuit Maatwerk, rekenbooglessen, Klassenwinkel en aanvullende materialen vanuit Gynzy. Een aantal leerlingen uit VSO 2B en een de meeste leerlingen uit VSO 3 werken met Deviant.

Vanuit de NPO gelden is er extra geïnvesteerd in het rekenonderwijs. Er is een leerkracht deels vrij geroosterd om samen met een rekenspecialist van Effectief Onderwijs zich te verdiepen in het rekenonderwijs. In vervolg op vorig schooljaar is er kritisch gekeken welke doelen voor de leerlingen het meest belangrijk zijn in relatie tot hun uitstroomprofiel. Aangezien de rekenleerlijn die we als school volgden qua opbouw niet overeenkwam met de opbouw in Getal & Ruimte junior is deze ook bekeken. Nu, juni 2023, ligt er een mooi onderwijsaanbod voor rekenen waarbij de doelen van de leerlijn leidend zijn en de methode of andere materialen hierbij als bronnen toegevoegd zijn. Met ingang van schooljaar 2023-2024 zal deze lijn gevolgd worden door alle groepen.

Aangezien er in de methode Getal & Ruimte junior weinig aandacht is voor klokkijken is ervoor gekozen om hier apart aandacht aan te besteden aan de hand van de methode “klokkijken met de hardloper en de prullenbak”. Deze methode is ontwikkeld voor leerlingen in het speciaal onderwijs en leerlingen zouden in 2 jaar analoog moeten leren klokkijken. De methode heeft een andere opbouw dan wat we als school gewend waren. De methode gaat uit van hele uren, kwart over, 5 over, 10 over. Daarna worden de ‘voor’ tijden behandeld. Aangezien we nog in de beginfase zitten qua gebruik van deze klokkijkmethode hebben we nog geen duidelijk beeld wat haalbaar is. Een analyse is daarom lastig. Wanneer in het leerlingvolgsysteem gekeken wordt bij de VSO 1 groepen is te zien dat na 2 jaar analoog klokkijken vrijwel iedereen de doelen behaald heeft. Vanaf komend schooljaar hebben we daarom deze planning toegevoegd.

In de VSO C groep wordt het werken met deze klokkijkmethode als verwarrend voor de leerlingen ervaren. In deze groep wordt de bekende opbouw van hele uren naar halve uren gevolgd..

Per groep de scores nader bekeken:

VSO1A: Zowel de leerlingen die rekenen aangeboden krijgen op het niveau van profiel 3 als profiel 4 halen mooie scores. Er is bij beide profielen 1 leerling die het verwacht niveau niet haalt. Wanneer naar de totale groep wordt gekeken haalt 91% scores passend bij het ingestelde profiel.

VSO1B: In VSO 1B zijn de meeste leerlingen op didactisch niveau ingedeeld op profiel 4. Er is een leerling die bij veel vakgebieden moeite heeft om dit niveau vast te houden. Dit beïnvloedt de score. Tijdens de OPP bespreking is afgesproken om deze leerling goed te blijven volgen, hoog in te zetten maar te waken voor overvraging.

VSO2A: In VSO 2A is voor het 2^e jaar gewerkt met Getal & Ruimte junior. Opvallend zijn de lage scores bij de leerlingen die zijn ingesteld op profiel 4. Bij formeel rekenen scoren 3 van de 6 leerlingen passend bij het profiel. En bij geldrekenen slechts 2 van de 6 leerlingen. Dit gaat veelal om dezelfde leerlingen. Het komend schooljaar zal er vanuit de extra tijd die blijvend ingezet zal worden voor rekenen bekeken worden wat deze leerlingen nodig hebben. Een oorzaak kan zijn dat leerlingen door stages minder in de klas zijn terwijl ze juist extra tijd nodig hebben voor rekenen.

VSO2B: Van de 11 leerlingen werken er 7 in Getal & Ruimte junior en er werken 4 leerlingen met Deviant. Aan het begin van het schooljaar is uitgebreid besproken welke leerlingen de overstap kunnen maken naar Deviant.

Van de 7 leerlingen zijn er 2 leerlingen die veel moeite hebben met het didactisch aanbod van profiel 4. Dit is terug te zien in de percentages van deze groep. Tijdens de OPP besprekingen is besloten dat zij volgend schooljaar het didactisch aanbod van profiel 3 krijgen aangeboden.

VSO C: De scores van de profiel 3 leerlingen van VSO C zijn voor 2 van de 3 passend bij profiel 3. De scores van de leerlingen in profiel 2 zijn bijna allemaal passend. Er is een leerling die een lagere score haalt op formeel rekenen en meten wegen inhoud.

VSO3: De scores op Deviant rekenen in VSO 3 zijn bij 5 van de 6 leerlingen passend bij het profiel. Er is een leerling die vanuit Getal & Ruimte junior leerstof passend bij profiel 3 krijgt aangeboden. Deze leerling heeft veel moeite met rekenen. In deze eindfase groep wordt voor hem gekeken welke doelen nog belangrijk zijn om aan te werken.

Wanneer de totaalscores vergeleken worden met de normscore van 90%, zien we dat vooral bij leerlingen in profiel 4 deze norm niet gehaald wordt. Voor de andere onderdelen zijn we tevreden. Gezien de investeringen die gedaan zijn in het rekenonderwijs lijkt dit wat teleurstellend. Er zal goed gevolgd moeten worden of de resultaten de komende jaren verbeteren door het verbeteren van het rekenaanbod. Deze scores zullen besproken worden met de rekenspecialist, zodat passende interventies gepleegd kunnen worden.

Lezen/mondelinge taal - Schoolnormscore 90%					
VSO-afdeling	Aantallen	woord- en tekstlezen	begrijpend lezen	mondelinge taal – gesprekvoering	mondelinge taal – begrijpend luisteren
Profiel 4	39	95%	95%		
Profiel 3	12	83%	83%		
Profiel 2	12			92%	100%
Totaal lln VSO	63				
VSO1A-Profiel 4	6	100%	83%		
VSO1A-Profiel 3	5	80%	80%		
VSO1B-Profiel 4	10	100%	90%		
VSO1B-Profiel 3	1	100%	100%		
VSO2A-Profiel 4	6	100%	100%		
VSO2A-Profiel 3	4	75%	75%		
VSO2A-Profiel 2	1			0%	100%
VSO2B-Profiel 4	11	82%	100%		
VSOC-Profiel 2	11			100%	100%

VSO3-Profiel 4	6	100%	100%		
VSO3-Profiel 3	2	100%	100%		
Spelling - Schoolnormscore 90%					
VSO-afdeling	Aantallen	Spelling			
Profiel 4	39	95%			
Profiel 3	12	75%			
Totaal lIn VSO	51				
VSO1A-Profiel 4	6	100%			
VSO1A-Profiel 3*	5	100%			
VSO1B-Profiel 4	10	90%			
VSO1B-Profiel 3	1	100%			
VSO2A-Profiel 4	6	100%			
VSO2A-Profiel 3	4	25%			
VSO2B-Profiel 4	11	91%			
VSOC-Profiel 3					
VSO3-Profiel 4 (D)	6	100%			
VSO3-Profiel 3 (D)	2	50%			

Toelichting technisch lezen:

In het overzicht van de groepen is te zien dat niet alle groepen de norm van 90% halen. Er is een leerling in VSO 1A, een leerling in VSO 2A en 2 leerlingen uit VSO 2B (waarvan 1 met dyslexie) die een score halen onder het ingestelde profiel. Toch zijn we tevreden over de scores van technisch lezen. Er zijn meerdere leerlingen omhoog gegaan bij het lezen van de AVI teksten. Er is dit jaar ingezet op extra leesonderwijs en er is in de klassen extra ingezet op Ralfi light lezen. Hierbij lezen de leerlingen meerdere keren dezelfde tekst en oefenen zij ook het lezen op snelheid door minuten te lezen.

Toelichting begrijpend lezen:

De scores van begrijpend lezen komen overeen met de scores van technisch lezen. Begrijpend lezen wordt in de groepen geoefend aan de hand van Nieuwsbegrip. Sinds dit schooljaar is er in de klassen meer aandacht voor voorlezen om het leesplezier en begrijpend luisteren te bevorderen.

Vanuit de NPO gelden is vanuit Bureau Meesterschap ondersteuning geweest voor de leescoördinator.

Toelichting**spelling:**

De scores van spelling liggen schoolbreed voor leerlingen die het onderwijsaanbod passend bij profiel 3 krijgen aangeboden onder de norm van 90%. In het overzicht is te zien dat dit vooral te maken heeft met de lagere scores in VSO 2A. Vorig schooljaar zaten deze leerlingen in VSO 1A en was dit zichtbaar in de scores van deze groep. Er is toen gekozen om eerst extra te investeren in het technisch lezen. Dit heeft voor 2 van de 3 leerlingen een positief effect gehad. Komend schooljaar zal opnieuw de afweging gemaakt worden wat voor deze leerlingen prioriteit heeft.

De scores zullen teruggekoppeld worden naar de groep en naar degene die zich ook komend jaar zal richten op het taalonderwijs, zodat samen een weloverwogen keuze gemaakt kan worden.

Algemene werkcompetenties (AWC) oude scores-aanpassen									
Schoolnormscore 80%									
VSO-afdeling	aantallen	Sociaal Samenwerken en overleggen	Arbeid Instructies en procedures opvolgen	Arbeid Materialen en middelen op een goede manier inzetten	Persoonlijk Met druk en tegenslag omgaan	Arbeid Eigen werkzaamheid en plannen en organiseren	Sociaal Respectvol en betrouwbaar handelen in werksituaties	Persoonlijk Omgaan met veranderinge n en aanpassen	Arbeid Kwaliteit leveren
Fase 2									
VSO2A - Profiel 4	5	60%	100%	100%	60%	80%	100%	100%	100%
VSO2A - Profiel 3	5	40%	100%	100%	40%	100%	100%	100%	80%
VSO2A – Profiel 2	1	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
VSO2B – Profiel 4	11	73%	64%	82%	64%	73%	73%	73%	73%
VSOC-Profiel 3	2	0%	0%	100%	50%	50%	50%	100%	50%
VSOC-Profiel 2	8	63%	63%	100%	75%	75%	100%	75%	75%
VSOC-Profiel 1/2	1	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Fase 3									
VSO3 – Profiel 4	5	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	80%
VSO3 – Profiel 3	2	50%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
VSO3 – Profiel 2	1	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Toelichting Algemene werkcompetenties (AWC):

De doelen van de algemene werkcompetenties worden gescoord op basis van de benodigde ondersteuningsbehoefte. We gaan bij de mate van ondersteuning uit van de beschrijving in het doelgroepenmodel. Een profiel 2 leerling heeft meer ondersteuning nodig dan een profiel 4 leerling. We spreken bij een profiel 2 leerling van intensieve begeleiding, profiel 3 = voortdurende begeleiding en profiel 4 = regelmatige begeleiding.

De AWC bevatten per periode 2 hoofddoelen die gescoord moeten worden. Het scoren gebeurt zowel vanuit de diverse praktijkvakken als vanuit de stages en de klas. In een jaar komen op deze manier 8 hoofddoelen aan bod in 4 periodes. In de 5^e periode, meivakantie tot de zomer, wordt in overleg met het team bepaald aan welke 2 doelen nog aandacht moet worden gegeven.

De doelen worden in de hele school aangeboden, zowel in de klas als bij een praktijkvak. De doelen zijn gevisualiseerd en hangen in alle ruimtes in de school. Alle leerlingen krijgen dezelfde doelen aangeboden. Op deze manier kan zowel in een groep als een praktijkvak aandacht besteed worden aan de doelen en ervaren de leerlingen meer wat een doel inhoudt. De praktijkvakbegeleider krijgt zicht op de ondersteuningsbehoefte van de leerling op het specifieke gebied en kan dit verwerken in een betere afstemming op de leerling en de groep (denk aan lesaanbod, ondersteuning).

Twee keer per jaar vindt er in aanwezigheid van het hele team een leerlingbespreking plaats waarbij leerlingen besproken worden die opvallend hoger of opvallend lager scoren.

Aangezien de doelstelling wat betreft opbrengsten per fase anders is, is het niet mogelijk om op schoolniveau de opbrengsten van de algemene werkcompetenties te analyseren.

Fase 1 - kennen

Voor de leerlingen in fase 1 zijn de praktijkvakken relatief nieuw. Deze jonge leerlingen hebben nog veel begeleiding nodig tijdens de praktijkvakken en zijn in de meeste gevallen nog onzeker over wat er verwacht wordt en hebben nog weinig ervaring met praktijkvakken en/of stages. In VSO 1 ligt de nadruk op het leren 'kennen' van de algemene werkcompetenties en hoeven deze nog niet passend bij de uitstroom te zijn op 18-jarige leeftijd. De scores van deze leerlingen worden om die reden niet meegenomen in deze analyses.

Fase 2 - kunnen

In fase 2 gaat het om 'kunnen'. Dat betekent dat we in deze groepen verwachten dat de algemene werkcompetenties meer passend bij het uitstroomprofiel worden gescoord. De scores hoeven nog niet volledig passend bij het uitstroomprofiel te zijn, maar het is belangrijk dat een leerling weet aan welke doelen hij of zij nog moet werken. Op basis van onder andere de scores in fase 2 wordt op 16 jarige leeftijd tijdens de OPP bespreking samen met de leerkracht en het stagebureau besproken of het uitstroomprofiel reëel is of dat deze moet worden bijgesteld.

In VSO 2A zijn er een aantal leerlingen die op de doelen 'samenwerken en overleggen' en 'met druk en tegenslag omgaan' lager dan het ingestelde profiel scoren.

Er zijn meerdere leerlingen die voor het 1^e jaar in VSO 2 zitten en nog stage gaan lopen. Veel leerlingen laten een mooie groei zien wanneer ze stages gaan lopen. Er is een leerling waarbij twijfel was over het ingestelde uitstroomprofiel naar aanleiding van ervaringen bij de stages. Ook de algemene werkcompetenties werden lager gescoord dan het verwachte uitstroomprofiel. Tijdens de OPP bespreking van juni 2023 is dit profiel bijgesteld.

In VSO 2B bestond er vorig schooljaar twijfel over het ingestelde uitstroomprofiel van een leerling die nog geen 16 jaar was. Nu een jaar verder is er na stage ervaringen, zowel intern als extern, tijdens de OPP bespreking besloten dat dit profiel naar beneden wordt bijgesteld. Deze leerling haalde op alle algemene werkcompetenties een score passend bij profiel 3 in plaats van profiel 4. Dit heeft een grote invloed op de scores van deze groep.

In VSO C is halverwege het schooljaar een leerling ingestroomd vanuit een profiel 3 groep vanwege de benodigde ondersteuning. Bij het scoren van de algemene werkcompetenties werd bevestigd dat de benodigde ondersteuning niet passend was bij profiel 3. Dit is terug te zien in de percentages van de groep. Bij de OPP bespreking is het uitstroomprofiel bijgesteld naar profiel 2.

In deze groep zitten meerdere leerlingen die zeer intensieve begeleiding nodig hebben. Dit zijn deels jonge leerlingen waarbij we de verwachting hebben dat ze nog kunnen groeien, maar het zijn ook leerlingen die van de onderwijszorggroep in het SO komen en hier meedraaien in een reguliere profiel 2 groep.

Fase 3 - aankunnen

In de uitstroomgroep, fase 3, is het belangrijk dat leerlingen de algemene werkcompetenties 'aankunnen'. De leerlingen gaan (bijna) uitstromen en zullen de werkcompetenties tijdens stages moeten kunnen laten zien. In VSO 3 worden bijna alle competenties passend bij het uitstroomprofiel gescoord.

Naar aanleiding van de leerlingbespreking in mei is ervoor gekozen om de doelen 'met druk en tegenslag omgaan' en 'kwaliteit leveren in arbeidsmatige situaties' nog een keer schoolbreed centraal te stellen.

Komend schooljaar zal er evenals dit schooljaar in de 1^e twee weken, de gouden weken, de groepsvorming centraal staan. Hier zal ook extra aandacht zijn voor het doel 'samenwerken en overleggen'.

Schoolbreed zal er komend schooljaar een begin gemaakt worden met het optimaliseren van de inhoud van de praktijkvakken, de zelfstandigheid van de leerlingen en het werken aan de algemene werkcompetenties.

Uitstroomprofiel einde schooljaar in vergelijking met vastgesteld profiel

Schooljaar: 2022-2023

Aantallen leerlingen

	Aantal leerlingen	Gelijk perspectief	Hoger perspectief	Lager perspectief
Uitgestroomde leerlingen 18/19 jr.	11	10	1	0
Vaststelling profiel 12/16 jr.	15	11	1	3
VSO-afdeling totaal	63	56	1	6

Uitstroomprofiel einde schooljaar in vergelijking met vastgesteld profiel

Schooljaar: 2022-2023

In percentages

Norm van de school: 90% gelijk of hoger perspectief

	Aantal leerlingen	Gelijk perspectief	Hoger perspectief	Lager perspectief
Uitgestroomde leerlingen 18/19 jr.	11	91%	9%	0%
Vaststelling profiel 12/16 jr.	15	73%	7%	20%
VSO-afdeling	63	89%	1,5%	9,5%

Toelichting uitstroom 18/19-jarigen:

Bij de uitgestroomde leerlingen is dit schooljaar de normscore van 90% gehaald. Er zijn 10 leerlingen volgens het vastgestelde profiel uitgestroomd. Er is een leerling hoger uitgestroomd dan het vastgestelde profiel. Deze leerling is uitgestroomd naar MBO entree.

Uitstroomprofiel op 1 juni 2023 aantal leerlingen per profiel 2022-2023					
Groepen	Profiel 1	Profiel 2	Profiel 3	Profiel 4	Totaal
1A	-	-	5	6	11
1B	-	-	1	10	11
2A	-	2	5	4	11
2B	-	-	1	10	11
3	-	1	3	4	8
C	1	9	1	-	11
Totaal VSO	1	12	16	34	63
Percentage	1,5%	19%	25,5%	54%	100%

Uitstroomprofiel vastgesteld einde schooljaar 2022-2023				
Groepen	Gelijk gebleven	Naar boven	Naar beneden	Totaal
1A	10	1	0	11
1B	11	0	0	11
2A	9	0	2	11
2B	10	0	1	11
3	6	0	2	8
C	10	0	1	11
Totaal VSO	56	1	6	63
percentage	89%	1,5%	9,5%	100%

Toelichting

Op de VSO afdeling is de verdeling van de leerlingen over de profielen in verhouding gelijk gebleven ten opzichte van vorig schooljaar. Er zijn relatief weinig leerlingen in profiel 2, een middengroep in profiel 3 en de grootste groep leerlingen in profiel 4.

De mogelijkheid tot bijstelling van profielen vindt plaats op 12- en 16-jarige leeftijd. Het bijstellen van de profielen op vastgestelde momenten betekent dat er gedurende een langere periode gewerkt wordt aan het behalen van het ingestelde profiel. Tijdens de jaarlijkse OPP besprekingen wordt in gesprek en in het vaststellen van het onderwijsaanbod en eventuele individuele doelen aandacht besteed aan hoe het ingestelde profiel behaald kan worden. Leerkrachten zijn zich meer bewust van het hebben van hoge verwachtingen.

Tijdens de OPP besprekingen in juni 2023 is bij 6 VSO leerlingen het profiel naar beneden toe bijgesteld, terwijl bij 1 leerling het profiel naar boven toe is bijgesteld. Bij de OPP bespreking van de 16-jarige leerlingen is naast de groepsleerkracht, de onderwijsassistent, de psycholoog en de intern begeleider ook de stagebureau coördinator aanwezig. Alle informatie vanuit school, stage en eventueel onderzoek wordt met elkaar gedeeld en besproken, zodat een goed gefundeerde afweging gemaakt kan worden van het uitstroomprofiel van de leerling. De norm van de school is dat een percentage van 90% of hoger een profiel heeft dat niet aangepast hoeft te worden. Deze norm is net niet behaald (89%).

2.6.2 VERZAMELDE GEGEVENS VRAGENLIJSTEN ZIEN EN ANALYSE

VEILIGHEIDSMONITOR MARGARETHA HARDENBERGSCHOOL, SCHOOLJAAR 2022-2023

Resultaten

De schoolgemiddelden voor de schalen welbevinden, pestbeleving en veiligheidsbeleving zijn:

Overzicht schoolgegevens		
Margaretha Hardenbergschool VSO		
Brincode school:	26NLOO	
Schooljaar:	2022-2023	
Totaal aantal ingevulde vragenlijsten Leer- en leefklimaat:	63	
Totaal aantal leerlingen van de school	65	
Gemiddelde score WB	2,63	schaal 1-3 (3 is beste)
Gemiddelde score PB	2,75	schaal 1-3 (3 is beste)
Gemiddelde score VB	2,79	schaal 1-3 (3 is beste)
Pestbeleving	Ja	Soms wel, soms niet
22 Andere leerlingen doen mij pijn.	4,76%	22,22%
23 Andere leerlingen doen lelijk tegen mij (met woorden of gebaar)	3,17%	28,57%
24 Andere leerlingen lachen mij uit.	3,17%	11,11%
25 Ik mag niet meedoen/meespelen met andere leerlingen.	4,76%	7,94%
Welbevinden	Nee	Soms wel, soms niet
7 Ik word blij van werken en dingen samen doen met juf/meester.	4,76%	31,75%
8 Ik word blij van werken.	25,40%	30,16%
9 Ik doe goed mee bij het werken of invulling van vrije momenten	3,17%	23,81%
10 Ik ben blij op school.	3,17%	36,51%
11 word blij van de juf/meester.	1,59%	30,16%
12 Ik ben blij dat ik bij mijn juf/meester in de klas zit.	1,59%	17,46%
13 Ik vind het gezellig bij mijn juf/meester.	0,00%	14,29%
14 Mijn juf/meester weet wat ik moeilijk vind.	4,76%	23,81%
15 Mijn juf/meester weet wat ik leuk vind.	1,59%	33,33%
Veiligheidsbeleving	Nee	Soms wel, soms niet
30 Ik voel me veilig op school.	1,59%	22,22%
31 Ik voel me veilig in mijn klas.	1,59%	11,11%
32. Ik voel me veilig op het schoolplein.	3,17%	19,05%
33. Ik voel me fijn bij mijn klasgenoten.	1,59%	14,29%

Keuze voor Zien! Leerling 1-16 Leer- en leefklimaat als monitoringsinstrument

Als school maken we alleen nog gebruik van Zien! om een beeld te krijgen van de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Vorig schooljaar hebben we dezelfde monitor gebruikt waardoor gegevens met elkaar vergeleken kunnen worden.

Aangezien Zien komend schooljaar niet meer in Parnassys zit zijn we als school op zoek naar een andere manier om het welbevinden, betrokkenheid en de sociale vaardigheden van de leerlingen in kaart te brengen. Een optie om dit te doen is het scoren van de observatielijst SEO door de psycholoog met de leerkrachten van een groep.

Privacy gewaarborgd

Om te bevorderen dat de leerlingen zo eerlijk mogelijk antwoord geven is de vragenlijst als volgt afgenomen.

In de profiel 2 groep is de vragenlijst afgenomen in groepjes van 2 door de assistent. Door de afname in groepjes van 2 te doen in plaats van individueel heeft de leerling minder het gevoel dat er gelet wordt op de ingevulde antwoorden.

De vragenlijst is in profiel 3 en 4 in de hele groep tegelijk afgenomen, zodat leerlingen de vrijheid voelen om hun eigen gewenste antwoord te geven.

Vooraf en achteraf is uitgelegd wat het doel is van de vragenlijst en wat er met de uitkomsten gebeurt. Hierbij is gebruik gemaakt van de instructie en de aangeleverde PowerPoints bij de vragenlijsten. Hierin is duidelijk aangegeven dat alle antwoorden goed zijn, omdat het gaat over wat de leerling denkt, voelt of doet.

Representativiteit

Van de 65 leerlingen in het VSO ZML hebben 63 leerlingen een vragenlijst ingevuld. Dit is een deelname van 97%, wat aangemerkt mag worden als een representatieve weergave van de leerling populatie.

Alle leerlingen vanaf de leeftijd van 12 jaar hebben de Zien! Vragenlijst Leer- en leefklimaat 1-16 ingevuld. We hebben ervoor gekozen om alle leerlingen de vragenlijsten te laten invullen, inclusief de leerlingen van de leerroute dagbesteding. Het nadeel bij deze groep is dat veelal de vragen voorgelezen moeten worden, maar we zijn ervan overtuigd dat ook deze leerlingen in staat zijn om aan te geven hoe hun veiligheidsbeleving op school is.

Als school zijn we bewust en planmatig bezig met het in kaart brengen van de veiligheidsbeleving en het zoeken naar verbetering ervan als het nodig is:

- Iedere leerling heeft om het jaar een coachingsgesprek waarbij er aandacht is voor het welbevinden van de leerling. Als er signalen van minder welbevinden zichtbaar zijn, wordt altijd in overleg met de overige betrokkenen rond de leerling (in ieder geval ouders) gezocht naar mogelijke oorzaken en oplossingen.
- In de twee jaarlijkse oudertevredenheidsspeiling, leerling tevredenheidsspeiling en medewerkerstevredenheidsspeiling komt het thema veiligheidsbeleving van de leerlingen terug. Dit schooljaar heeft deze peiling niet plaatsgevonden waardoor we deze uitkomsten niet met elkaar kunnen vergelijken.

Analyse van de gegevens

We zijn als school tevreden met de resultaten.

De schaalscores op de categorieën pestbeleving (PB), welbevinden (WB) en veiligheidsbeleving (VB) zijn alle drie hoger (positiever) dan de scores van de landelijke controlegroep. Vooral de score op pestbeleving is hoger.

Wanneer naar de stellingen van pestbeleving wordt gekeken zijn bij alle stellingen de percentages 'ja' aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde.

De percentages 'soms wel, soms niet' zijn bij stelling 22 iets lager en bij stelling 24 en 25 veel lager. Opvallend is stelling 23 'Andere leerlingen doen lelijk tegen mij (met woorden of gebaren)'. Deze wordt iets hoger gescoord dan het landelijk gemiddelde.

Bij de stellingen van welbevinden vallen de percentages bij 8 – 'Ik word blij van werken' op. Deze stelling kan niet vergeleken worden met een landelijk gemiddelde, maar als school vinden wij het niet zorgelijk dat leerlingen in de leeftijd van 12-18 jaar hierop 'nee' antwoorden. Wij vinden dit passend bij de leeftijdsgroep. Daarom kijken we bij welvinden liever naar de categorie score die vergeleken kan worden met een landelijk gemiddelde en daar zijn we tevreden over.

Bij de vragen van veiligheidsbeleving wordt het hoogste 'nee' percentage gehaald op vraag 32 – ik voel me veilig op het schoolplein. Dat deze score afwijkt van de score in de klas is te verklaren door het feit dat op het schoolplein meer leerlingen tegelijk zijn van meerdere groepen. Bovendien is de situatie op het plein een vrije situatie.

Wanneer de verkregen resultaten vergeleken worden met de resultaten van het schooljaar 2021-2022 zien we dat de schaalscores op welbevinden, pestbeleving en veiligheidsbeleving zijn toegenomen.

Acties schooljaar 2022-2023

Op basis van de bovenstaande bevindingen worden de acties van vorig schooljaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Daarnaast zetten we een aantal andere passende interventies in.

Veiligheidsbeleving
Actie: Alle teamleden, inclusief ambulante mensen zijn zichtbaar in de school en op het plein. Zijn voor alle leerlingen bekend. Effect: Er ontstaat een school waarin de leerling iedereen kent en dit draagt bij aan de veiligheidsbeleving. 2023-2024: Deze actie wordt gecontinueerd.
Actie: Vanuit de Vreedzame school zijn er schoolafspraken over het omgaan met elkaar Effect: In de hele school gelden dezelfde duidelijke regels wat bijdraagt aan veiligheid. 2023-2024: Deze actie wordt gecontinueerd.

Pestbeleving
Actie: Er zijn schoolbrede afspraken voor de teamleden bij gedrag van leerlingen, zoals weigergedrag en pestgedrag op social media. We proberen zoveel mogelijk de-escalerend te werken. Effect: Teambreed wordt veelal op dezelfde manier gehandeld. Hierdoor ontstaat een veilig klimaat en is voor leerlingen duidelijk wat wel/niet getolereerd wordt. We merkten dit schooljaar dat er veel onrust was op school vanwege telefoongebruik buiten school. 2023-2024: - Schoolbrede afspraken zullen opnieuw bekeken worden en aangescherpt. - Gedurende het hele schooljaar zal op meerdere momenten aandacht worden besteed aan social media en pestgedrag. - Er zal een extra studiedag ingepland worden rondom gedrag.
Actie: We zetten als school in op het aanpakken, bespreekbaar maken, signaleren van pestgedrag. Er heerst een open cultuur waar we met elkaar om tafel gaan. Alle partijen worden gehoord, totdat duidelijk wordt wat er is gebeurd. Ouders worden geïnformeerd, bevraagd en betrokken. Effect: Zowel ouders als leerlingen ervaren dat er naar hen geluisterd wordt en dat er iets gedaan wordt aan pestgedrag. 2023-2024: Deze actie wordt gecontinueerd.
Welbevinden
Actie: Klachten van leerlingen worden altijd serieus genomen en uitgezocht. Effect: De leerling voelt zich serieus genomen. 2023-2024: Deze actie wordt gecontinueerd, maar hangt samen met het vorige doel en vindt deels plaats in het leerlingpanel.
Actie: Leerlingen worden buiten opgevangen en welkom geheten door ambulante mensen Effect: Leerlingen worden allemaal gezien en welkom geheten. Direct bij aankomst ontstaat de mogelijkheid om leerlingen die iets extra's nodig hebben te begeleiden. Leerlingen komen rustiger de school binnen. 2023-2024: Deze actie wordt gecontinueerd.
Actie: Direct na de herfstvakantie worden de observatielijsten ZIEN! Ingevuld door leerkrachten. Effect: Deze vragenlijsten zijn niet ingevuld, omdat ZIEN niet meer in Parnassys staat. We zijn zoekend naar een oplossing hiervoor. 2023-2024: Er wordt onderzocht of het scoren van de SEO per groep een goed alternatief is voor de ZIEN observatielijsten.
Actie: In de 1^e twee weken van het nieuwe schooljaar staan de 'Gouden weken' gepland in het jaarrooster. Er zullen activiteiten zijn om gericht te werken aan groepsvorming. Daarnaast zullen de groepsregels en pleinregels aan de hand van een blok uit de Vreedzame school uitgewerkt worden. Dit gebeurt in alle groepen

Effect: Deze gouden weken hebben een positieve bijdrage geleverd aan de groepsvorming. 2023-2024: De 1^e twee weken zijn weer ingepland als gouden weken.
Actie: Een projectgroep 'rots en water' zal uitzoeken wat nodig is om deze lessen te integreren in de school. (Het doel van 'rots en water' is het bevorderen van een positieve ontwikkeling van sociale en emotionele competenties en het voorkomen en/of verminderen van problemen op intra persoonlijk en interpersoonlijk gebied.) Effect: Er is een start gemaakt met deze lessen door middel van een pilot met positieve resultaten. 2023-2024: Rots en Water zal voor iedere groep ingepland worden.
Nieuwe actie 2023-2024
Actie: In het leerlingpanel zal de veiligheidsbeleving, pestbeleving en het welbevinden van de leerlingen onderwerp van gesprek zijn. De ingezette interventies zullen in het leerlingpanel geëvalueerd worden. Effect: Op deze manier zullen we meer informatie van de leerlingen zelf krijgen over het effect van de interventies. Deze informatie zal vergeleken kunnen worden met de ingevulde vragenlijsten.

De verwachting is dat deze acties ertoe zullen leiden dat nog meer leerlingen zich veilig voelen binnen onze school.

2.6.3 SAMENVATTING TEAMGESPREK JAAREVALUATIE JAARPLAN EN NPO-PLAN 2022-2023

Conclusie evaluatie inzet NPO gelden

Aan de hand van het NPO plan is er een vragenlijst opgesteld en afgenomen bij het team. Op basis van die uitkomsten zijn er verduidelijkingsvragen gesteld aan enkele teamleden en heeft er in een teamvergadering een terugkoppeling plaatsgevonden. Samen met het team zijn er een aantal keuzes gemaakt.

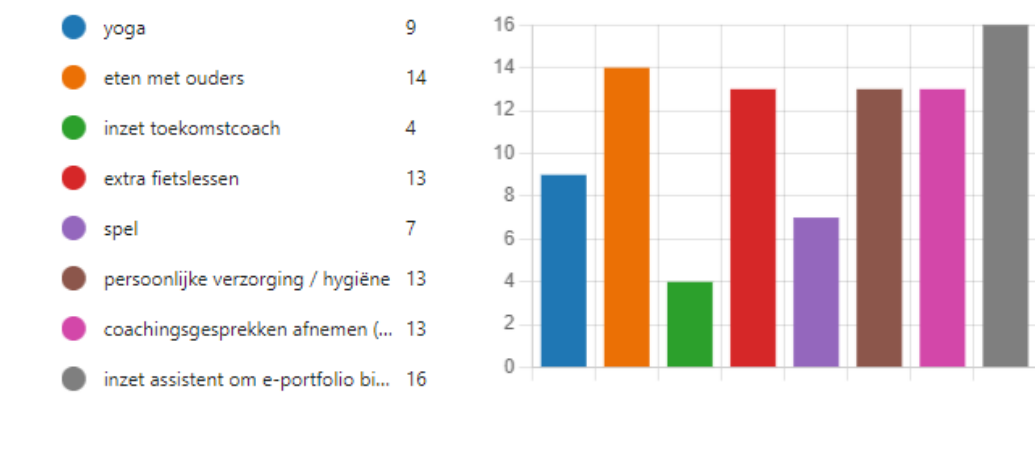
Onderdeel:	Vanuit het team:	Keuze schooljaar 2022-2023	Evaluatie/opbrengsten juni 2023
Rekenen	Positieve ervaring: monitoring door 1 collega wordt als prettig ervaren.	Volgend schooljaar uitbreiding uren rekenondersteuning	De rekenprestaties laten zien dat een goede afgestemde leerlijn, met heldere doelen (en doelgerichte lessen) noodzakelijk zijn.

			Er wordt hard aan gewerkt, mede m.b.v. een rekenspecialist en schooleigen rekencoördinator. In cursusjaar 23-24 gaan we het goed proberen te implementeren, om nog betere rekenvorderingen trachten te behalen voor onze Iln. Met doelgerichte lessen en een afgestemde en logische leerlijn. Proefondervindelijk zullen we dan merken waar de ontwikkelingsproblemen zitten en wat er verder ontbreekt en wat er wel goed gaat.
Lezen	Waardevolle teamtraining om op snelle manier interventies te kunnen plegen in de groep	Volgend schooljaar ondersteuning van Bureau Meesterschap + 1 dag ondersteuning door leerkracht	De extra aandacht en hulp voor Iln. Met het leesonderwijs betaalt zich uit. We gaan in 23-24 verder met speciale aandacht en hulp bij het leesonderwijs. We steken in op extra lees km maken met onze Iln.
Weerbaarheidlessen / scholing rots en water (burgerschap)	Lessen worden gezien als waardevol en van toegevoegde waarde. Collega's zijn opgeleid voor het geven van rots en water.	Komend schooljaar zal de organisatie en het beleid rondom rots en water uitgewerkt worden met als doel het geven van deze lessen door collega's in de school.	In cursusjaar 23-24 gaan de bewegingslessendocent en getrainde collega's de rots en waterlessen uitproberen (implementeren) bij alle groepen.
Koken / bevorderen gezonde levensstijl	Bewustwording gezonde levensstijl komt op gang.	Continuering komend schooljaar	De ervaringen zijn heel positief: we gaan door met de kooklessen en de lessen praktische vaardigheden gezonde leefstijl.
Healthy heroes	Waardevol	Tip: zichtbaarheid vergroten en communicatie in het team hierover	Onze coördinator brengt dit ook dit cursusjaar weer onder de aandacht. Er zullen o.a. gastlessen plaatsvinden.
Yoga	Begin van het schooljaar positief. Welkome	Volgend jaar geen yoga meer inzetten	Is gestopt.

	aanvulling op het programma met als doel ontspanning en ademhalingstechnieken. Later in het schooljaar: te weinig tijd over voor de rest van het lesaanbod, nadruk kwam meer te liggen op de individuele leerling. Organisatorisch heeft het gevolgen voor de groep		
Eten op school	Positieve ervaring van zowel ouders, leerlingen als team. Ouderbetrokkenheid wordt hiermee op een ontspannen manier vergroot. Drempelverlagende werking.	Volgend jaar continueren, in combinatie met een informatie avond van de groep.	De ervaringen zijn heel positief voor leerlingen, ouders/verzorgers en team. We gaan hier mee door.
Toekomstcoach	Nauwelijks zichtbaar en voelbaar in de school. Relatief duur.	Geen draagvlak en continuering komend schooljaar.	We volgen de plaatselijke en regionale ontwikkelingen.
Zwemdiploma	Alle leerlingen die op de lijst stonden hebben individuele lessen gehad dit schooljaar. Een aantal leerlingen hebben in oktober hun diploma gehaald, binnenkort is er nog een keer afzwemmen.	Extra inzet is komend schooljaar niet nodig, omdat de achterstand is ingehaald.	Idem
Fietsen	Alle leerlingen die op de lijst stonden hebben lessen gehad dit schooljaar. Een aantal leerlingen hebben in	Extra inzet is komend schooljaar niet nodig, omdat de achterstand is ingehaald.	We blijven individueel met leerlingen (in de voorbereidingsfase verkeersdiploma) fietsen en oefenen.

	oktober hun diploma gehaald, de overige eind van het schooljaar.		Het geeft goede resultaten.
Spelontwikkeling	Heeft vanwege ziekte vervanging en overige organisatorische redenen niet structureel plaatsgevonden.	Vanuit het team: vaste middag inplannen.	De ervaringen van de leerlingen zijn positief. We blijven inzetten op spelvorming/ontwikkeling bij vooral de profiel 2 en onderbouw leerlingen.
Persoonlijke verzorging	Heeft in 1 groep plaatsgevonden.	Vanuit het team: in meerdere groepen inplannen.	De ervaringen van de leerlingen zijn positief. We blijven inzetten op structureel aanbod van persoonlijke verzorging.

Wensen komend schooljaar vanuit het team:

Op basis van de wensen komt duidelijk naar voren dat het digitaal portfolio van de leerlingen een belangrijk punt is. Er was een hiaat in het digitaliseren van de certificaten en andere bewijslast in het portfolio. Dit portfolio is belangrijk voor de diplomering. Er is tijd nodig om leerlingen bij het (in)vullen van het portfolio te ondersteunen.

2.6.4 AANBEVELINGEN VOOR JAARPLAN 23-24 VANUIT DE OPBRENGSTEN STUDIEDAGEN EN AUDIT

1. _Werkgroep Praktijkvakken

Praktijkvakken (huishoudkunde, groen en koken) worden doelgericht aangeboden.

- Onderscheid tussen basisvaardigheden en vaardigheden noodzakelijk voor uitstroom. (Wanneer en voor wie, en welke middelen en materialen zet je in voor uitstroom).
- Leerlijnen en algemene werkcompetenties in samenhang aanbieden
- Inzet van ondersteunende materialen en methoden,
- Leerlijnen groen, koken en huishoudkunde vertalen in concrete en meetbare doelen voor de leerlingen zodat ze af te vinken zijn voor leerlingen zodat er inzicht komt in zelfstandigheid/ ondersteunings behoefte. Leerlingen en leerkrachten reflecteren samen op de doelen en de ondersteuningsbehoefte
- Didactisch handelen van leerkrachten is doelgericht en gericht op vergroten van zelfstandigheid van leerlingen. Leerkrachten zijn in staat om hier beredeneerd in te differentiëren.

2. Werkgroep didactisch handelen

- Doorgaande lijn didactisch handelen basisvaardigheden (rekenen, taal, lezen) Hanteren EDI tijdens de sublessen.
- Didactisch handelen basisvaardigheden (rekenen, taal), doorgaande lijn en inzet instructiemodel Dekkend aanbod lezen, rekenen en spelling
- Passend aanbod voor alle leerlingen en op basis van afspraken, beredeneerde keuzes kunnen maken in het aanbod. Zodat alle leerlingen doelgericht onderwijs kunnen volgen passend bij hun behoeften.

3. Werkgroep Omgaan met complexer gedrag

- Uitbreiden kennis en vaardigheden ten aanzien van vergroten gedrag
- Kennisdeling
- Maken van afspraken
- Begeleiding en coaching in omgaan met gedrag in de groep

4. Werkgroep Kunst en techniek

- Leerlijnen SKEKK, leerlijn hout en uitgewerkte lessen aan elkaar verbinden.
- Overdracht naar staande organisatie, meedraaien in de les

5. Werkgroep lezen

- Visie op lees en taalonderwijs (wordt een vereiste vanuit het nieuwe inspectiekader)
- Leesbevordering rol in stimuleren en initiëren
Borgingsdocumenten afmaken en delen met team (tijdens teamvergadering) (kwaliteitskaart technisch lezen/ begrijpend lezen en kijkwijzers)?
Pilot uitbreiden naar alle klassen behalve C
- Ondersteuning Brenda bij aanbod C mondelinge taal, begrijpend luisteren
- Klassenconsultaties, verdere implementatie begrijpend lezen en technisch lezen
- Hulp bij stagnerende leerlingen ondersteuning bij aanbod (presenteren in vergadering)
- Dekkend aanbod, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen Visie

6. Werkgroep rekenen

- Visie op rekenen en samenhangend aanbod (wordt een vereiste vanuit het nieuwe inspectiekader). Is dit niet in voldoende mate beschreven of moeten we dit nog verder verduidelijken.
- Implementatie en evaluatie nieuwe doelen. Zijn de doelen duidelijk, gemakkelijk te scoren en realistisch? Dit geldt ook voor de klokkijkmethode “Hardloper en prullenbak”.
- Zo praktisch mogelijk maken van de lessen.
- Gebruik rekenspelletjes toevoegen bij de bronnen.
- Bareka zal ook bekeken worden. Wanneer nemen we de toetsen af en bij welke leerlingen is dit zinvol?
- Daarnaast inzet op begeleiding leerkrachten bij de implementatie (lesbezoek, samen lessen voorbereiden, sparringspartner)

2.7. Doorstroom leerlingen

Samenvatting analyse en conclusies door- en uitstroom

Uit de reguliere uitstroomgegevens van het VSO komt naar voren dat er dit schooljaar vier leerlingen zijn uitgestroomd naar dagbesteding, dat er zes leerlingen zijn uitgestroomd naar arbeid en een leerling is uitgestroomd naar vervolgonderwijs .

Als gekeken wordt naar de uitstroombestemmingen van de afgelopen 10 schooljaren is er de afgelopen vijf jaar een ontwikkeling zichtbaar. In de afgelopen vijf jaar heeft er een verschuiving plaatsgevonden van een uitstroom ‘dagbesteding’ naar een uitstroom ‘arbeid’. Ook dit schooljaar zien we dit terug in de uitstroomcijfers.

Er is bovendien een ontwikkeling gaande waarin steeds meer leerlingen willen uitstromen naar vervolgonderwijs. De leerlingen die uitstromen naar vervolgonderwijs zijn leerlingen die zich gaandeweg het VSO goed ontwikkeld hebben en zelf aangeven deze overstap te willen maken. Veelal gebeurt dit aan het eind van fase 2 en onderzoeken we als school of doorstroming naar vervolgonderwijs tot de mogelijkheden behoort. Aangezien deze leerlingen aan het eind van fase 2 bijna 16 jaar oud zijn is een overstap naar de praktijkschool meestal niet meer te realiseren. In samenwerking met ouders en eventueel externen wordt er in de laatste schooljaren toegewerkt naar vervolgonderwijs. Deze verschuiving maakt dat we als schoolondersteuningsteam steeds goed de ontwikkeling van de leerlingen blijven volgen om te kijken of een eventuele overstap naar de praktijkschool in een eerder stadium gemaakt kan worden.

Uit de analyses blijkt dat de meeste uitstroombestemmingen van de totale VSO-afdeling overeen komen met de ingestelde profielen en de verwachte uitstroombestemmingen. Het bijstellen van de profielen gebeurt op vaste momenten, namelijk op de leeftijd van 12 en 16 jaar. Dat betekent dat er gedurende een langere periode gewerkt wordt aan het behalen van deze uitstroombestemming. Er wordt aandacht besteed aan het vaststellen van het onderwijsaanbod en eventuele individuele doelen om te zorgen dat de verwachte uitstroombestemming behaald kan worden. Leerkrachten zijn zich meer bewust van het hebben van hoge verwachtingen.

Wanneer het uitstroombestemmingprofiel van de regulier uitgestroomde leerlingen wordt bekeken is de schoolnormscore van 90% behaald.

Dit jaar is voor 15 leerlingen van 12 of 16 jaar het uitstroombestemmingprofiel vastgesteld. Hierbij is voor 3 leerlingen (20%) een lager perspectief vastgesteld. Bij deze leerlingen is tijdens praktijkvakken en stages gebleken dat de begeleidingsbehoefte groter is dan op basis van het ingestelde profiel verwacht mag worden. Tijdens de OPP besprekingen is deze leerling uitvoerig besproken en is besloten om de uitstroombestemming bij te stellen. Deze bijstelling van het profiel is met de ouders/verzorgers gecommuniceerd. Op deze manier kan in de laatste twee jaar onderwijs toegewerkt worden naar een passende uitstroombestemming.

Conclusies en consequenties voor beleid en inhoud onderwijs

De afgelopen schooljaren is het als positief ervaren dat alleen op vaste momenten (12 en 16 jaar) een uitstroombestemming vastgesteld of bijgesteld kan worden. Deze manier van werken zal voortgezet worden. Het blijft belangrijk om met elkaar kritisch te kijken naar mogelijkheden van de leerling en hoge verwachtingen te hebben.

Daarnaast is er de afgelopen jaren een groep leerlingen die uitstroomt naar vervolgonderwijs. Het is belangrijk om als school het leerstofaanbod af te stemmen op het niveau van het vervolgonderwijs om de overgang naar vervolgonderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen. Tevens is het goed om deze leerlingen vanuit het schoolondersteuningsteam regelmatig te bespreken met het praktijkonderwijs. Mogelijkheden voor een eventuele overgang naar het praktijkonderwijs kunnen besproken worden evenals het eventueel vorm geven van symbiose onderwijs. Wanneer er bij de verwijzing van leerlingen vanuit het SO en SBO naar het VSO ZML twijfels zijn worden deze leerlingen uitgebreid besproken waarbij zowel het VSO ZML als de Praktijkschool aanwezig is. Op deze manier is er een goede afweging voordat de verwijzing naar het VSO ZML onderwijs plaatsvindt.

Wat betreft het onderwijsaanbod in het VSO blijkt het volgende: De scores voor technisch lezen zijn voor alle groepen passend en zijn in kaart gebracht aan de hand van de afgenomen AVI-toetsen. Er is gewerkt met Ralfi light lezen wat een positief effect heeft op de scores. De scores van begrijpend lezen en spelling lijken passend bij de profielen. Schoolbrede afspraken over begrijpend lezen in de groepen hebben dit jaar plaatsgevonden. In het komend schooljaar zal evenals dit schooljaar een leerkracht structureel extra uren krijgen om het taalaanbod te blijven ondersteunen. Op deze manier kunnen hiaten opgevangen worden en is er blijvende aandacht voor het leesonderwijs.

Op het gebied van rekenen is dit schooljaar door een leerkracht samen met een rekenspecialist intensief gewerkt aan het optimaliseren van de rekenleerlijn. Door observatie in groepen, kritisch kijken naar het aanbod in relatie tot de gestelde rekendoelen en de verwachte uitstroombestemming is een aangepaste rekenleerlijn opgesteld. Deze rekenleerlijn is aan het eind van het schooljaar 2022-2023 ingevoerd in Parnassys en alle leerlingen zijn naar deze leerlijn omgezet. In het schooljaar 2023-2024 zal gestart worden met het werken volgens deze leerlijn. De doelen zijn leidend en er is materiaal beschikbaar om aan de doelen te werken. Door doelgericht te werken in een logische opbouw verwachten we het rekenonderwijs verder te kunnen verbeteren.

De sociale en emotionele ontwikkeling werd voorgaande jaren in kaart gebracht via ZIEN. Aangezien ZIEN niet meer in Parnassys te scoren was is in eerste instantie besloten om de sociale en emotionele ontwikkeling te volgen via leerlijnen. Deze leerlijnen zijn gekoppeld aan burgerschap. Komend schooljaar zal bekeken moeten worden of deze leerlijnen voldoende informatie geven of dat er gekozen moet worden voor een andere oplossing.

Sinds enkele jaren is er gestart met het schoolbreed werken aan de doelen van de Algemene werkcompetenties. Hierin zijn de ondersteuningsbehoeften vanuit het doelgroepenmodel geïntegreerd. Dit heeft geleid tot een effectievere schoolbrede aanpak en meer inzicht in de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De doelen zijn zo geformuleerd dat ze voor de leerling goed te begrijpen zijn en ze zijn geformuleerd in de 'ik' vorm, zodat een leerling meer eigenaar wordt van zijn eigen leerproces / doelen. In het schooljaar 2023-2024 zal dit verder uitgewerkt worden, zodat leerlingen ook daadwerkelijk gestimuleerd worden om op deze gebieden meer zelfstandig te worden.

Komend schooljaar zijn er geen gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs beschikbaar. De ingezette interventies op het gebied van rekenen, technisch lezen en begrijpend lezen vinden we als school belangrijk en zullen in een minder intensieve vorm worden gecontinueerd.

Al meerdere jaren wordt er in het jaarverslag gesproken over het mogelijk opstarten van een onderwijsondersteuningsgroep. Op dit moment is hier nog geen sprake van, maar het is belangrijk dat er een aparte profiel 2 groep blijft bestaan met genoeg personeel, zodat de benodigde intensieve ondersteuning geboden kan worden.

Het Samenwerkingsverband SWV GO heeft nog geen toestemming gegeven voor het opstarten van een onderwijs-zorggroep.

3. EVALUATIE DOELEN EN ACTIVITEITEN VANUIT DE MEERJARENPLANNING EN SCHOOLJAARPLAN 2022-2023

Thema SBP: Toekomstbestendig onderwijs/ Professioneel handelen (lopende zaken en aanvullingen)

Financieel beleid en professionele kaders

Doel : In oktober 2022 ligt er een meerjarenplanning financiën (begroting) voor de VSO-afdeling die wordt gekenmerkt door extra inzet middelen voor het onderwijs en scholing, schoolbegeleiding, samenwerking partners en voldoende middelen als reserves op de balans.

Dit plan wordt in oktober 2022 met bestuur besproken als basis voor schoolbegroting 2023 en volgende jaren.

Eventuele subdoelen

- De middelen voor inzet werkdrukmiddelen worden met beleid ingezet
- Er worden extra gelden ingezet voor teamscholing en individuele scholing personeelsleden (zie scholingsplan 2022-2023)
- De school participeert in ESF-projecten
- De school participeert in regionaal (Provinciaal) en landelijk Kunst-techniekproject
- De school investeert in inhuren van specifieke expertise om: VSO-ZML curriculum en onderwijskwaliteit op peil te houden en verder te kunnen verbeteren (m.n. voor domeinen rekenen en lezen/taal)

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging
a. Projecten: - ESF 2020-2021 EU-REACT - ESF 2021-2022 - Kunst en techniek - Regiodeal en gemeente Veendam	Afronding oktober 2022 Afronding oktober 2022 Opstart sept. 2021 Continuering t/m sept. 2023 2022-2024	Jenne eindverantwoordelijk Jenne en Albert Jenne en Albert Jenne en Albert Jenne en Ilse Jenne en gemeente Veendam	Uitvoering en prestaties: werkgroep Kunst en techniek en teamleden. Stagebureau en avondschoon v.w.b. inzet middelen gemeente en regiodeal
b. Vaststellen scholingsplan 2022-2023	September 2022	Jenne i.o.m. teamleden Bespreken met team inzet extra middelen taal/rekenen-scholing	20 september 2022 is jaarplan 2022-2023 gereed.
c. Vaststellen werkverdelingsplan 2022-2023	September 2022	Werkgroep werkverdelingsplan en team	1 sept 2022 is plan klaar en werkgroep en Managementteam houden stappen in vizier

d. Inhuren externe expertise (reguliere begroting)	Juli 2022	Jenne, Jacqueline en Ilse Emiel van Doorn voor studiedag VSO-PRO, Skkek voor studiedag Project Techniek, workshops, projectlessen Kunst en techniek, David Montante kooklessen, externe hulp NPO-onderdelen rekenen en lezen)	MT en de werkgroepcoördinatoren bewaken de uitvoering. Jenne de financiën.
e. Inhuren externe expertise (NPO-gelden)	Juli 2022	Jenne, Ilse en Jacqueline NPO-gelden: Inhuren leesexpert Bureau Meesterschap (Brenda Kokje): € 4000,- Inhuren rekenexpert Effectief onderwijs (Wilfred Hofstetter): € 4000,- Kookdocent (David) woe: 3 uren extra: oefenen jongste groepen werkcompetenties. € 5733,- 0,1 fte inzet assistentie spel/persoonlijke verzorging (Marjon extra uren-inzet Greta) 2 uren extra bewegingslessen en hulp oefenen verkeer (Steven) 3 uren schoolmaatschappelijk werk Compaen binnen de begroting (€ 4500,-)	MT en de werkgroepcoördinatoren bewaken de uitvoeringen effecten. SOT-team de resultaten. Jenne de financiën. NPO-gelden 1 dag in de week extra leerkracht voor lezen/taal NPO-gelden 1 dag in de week extra Leerkracht voor rekenen (Akke) Woe : 3 uren 0,075 fte kookvaardigheden en praktische vaardigheden NPO-gelden 0,1 fte spel (assistentie) NPO-gelden 0,05 fte extra inzet bewegingsonderwijs/verkeerslessen € 4500,-

		Inhuren weerbaarheidslessen jongste groepen = Sport werkt (€ 12000,-)	€ 12.000,-
		extra uren assistentie op vrijdag (0,2 fte) hulp praktische vaardigheden alle groepen (Roos)	€ 4300,-
		0,2 fte extra inzet assistent bij intrainen vaardigheden alle lln e=portfolio (Lynn)	€ 4900,-
		Gedurende een periode extra externe hulp bij het voeren van coachingsgesprekken lln. (Sport werkt).	€ 3400,-
Evaluatie:		Januari 2023:	Alles ligt op koers
		Juli 2023:	De gelden zijn op de geplande/begrote wijze gebruikt en leverden mooie geborgde resultaten op. Uitkering ESF-gelden 20-22 komen in sept 2023

Thema SBP: Professioneel handelen /Toekomstbestendig onderwijs /Onderwijs op maat (afronding van vorige cursusjaren)

Professionalisering teamleden

Verdere ontwikkeling teamleren en versterking eigenaarschap teamleden

Doel : In juni 2023 zijn een viertal projecten in de school voor verdere professionalisering van het team afgerond met duidelijke resultaten.

Eventuele subdoelen:

- a. Op 26 januari 2023 heeft de groep collega's lessonstudy onderzoek en uitvoering afgerond en heeft het vakinhoudelijk voor de betrokken collega's nieuwe kennis en vaardigheden in een presentatie wat direct toepasbaar is in de klas.

Voor 2 collega's is het de eerste lessonstudy-ervaring en voor 3 collega's de 3^e lessonstudy-jaargang. Ma 20 febr presentatie lesson study in team b. In juli 2023 hebben alle lesgevende (begeleidende)collega's (buiten de lessonstudy-groep) een les van een collega in de intervisiegroep bezocht en feedback gegeven en een collega op bezoek gehad voor een lesbezoek en feedback op de les ontvangen (m.b.v. kijkwijzer edi-les) Samen met 2 of 3 collega's zijn er 1 of 2 modules bestudeerd van de Opronacademie en in de praktijk uitgeprobeerd in de les (sen) c. In juli 2023 hebben de 3 nieuwe collega's coaching gehad in de school en inwerkbegeleiding van MT (leerwerkteam) en collega maatjesleren. d. In juli 2023 hebben alle collega's de afgesproken aantal DZH-dagen opgenomen en zinvol besteed en invulling gegeven aan extra handen-dagen (a.d.h.v. inhaalprogramma of extra hulpprogramma's voor de lln.)				
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie januari en juni
a. Groep lesson study	start traject begin cursusjaar 22-23	Akke Leijenaar, Sanne Zuidema, Inge Warntjes, Sandra Meurs, Inge Velt	Eindevaluatie ma 20 febr 2023 Presentatie aan team	
	Startmoment: sept 2022 na schooltijd 1 ^e lesson studydag: 19 sept 2022 2 ^e lesson studydag: 5 okt 2022 3 ^e lesson studydag: 11 okt 2022 4 ^e lesson studydag: 7 dec 2022 5 ^e lesson studydag: zelf bepalen na schooltijd in week 4 Presentatie team: ma 20 febr 2023			Er zijn vanwege ziekte een aantal bijeenkomsten uitgevallen. Er zijn drie bijeenkomsten doorgegaan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het team. Het actieteam heeft gekozen voor bewegend leren en de uitkomsten gepresenteerd. Lessonstudy als methodiek wordt meegenomen in de nieuwe actieplannen

b. Overige collega's met lesgevende taken: intervisie-maatjesleren	Planning collega's is rond vr 23 sept 2022 (schema is bekend bij MT) In de loop van cursusjaar 2022-2023 worden collega's vervangen (in vervangingsschema) of gebruiken ze DZH-dagdeel voor bezoeken les collega. Voor intervisie en maatjesleren gebruiken we kijkwijzer en afsprakenlijst	Overige collega's met lesgevende taken Samen 1 of 2 modules Opron academie volgen en toepassen in lessen. Elkaar feedback geven op lessen.	Eindevaluatie ma 5 juni 2023 vso-vergadering Onderwerp van gesprek in de gesprekkencyclus (afspraak teamprofessionalisering)	Maatjes leren is onvoldoende uit de verf gekomen. Wordt volgend jaar meegenomen in de nieuwe actieplannen.
c. Drie nieuwe collega's krijgen in-werkbegeleiding, coaching en maatjes (maatjesleren)	In augustus 2022: - afspraak collega's maatjesleren - afspraak inwerkbegeleiding door MT (leerteamvorming)	Nieuwe collega's: Aukje Christiaanse, Sandra Kemper, Vibhuti Klamer Begeleiding en coaching: I(Jacqueline)	Juni 2022: evaluatie samen met de drie collega's met Ilse en Jacqueline	Coaching vanuit Sandra M. gericht op aanpak gedrag in de klas en persoonlijke ontwikkeling leerkracht. Wordt als prettig en zinvol. Sandra kijkt mee in de klas mee in de klas en kijkt mee in het handelen. Jaqueline ondersteunt en coacht nieuwe leerkrachten ten aanzien van doorlopen zorg en kwaliteitscyclus. Loopt wordt als zinvol ervaren.
d. Alle collega's plannen DZH-dagen, extra DZH-dag en invulling extra handen dagen (in de klas)	Planning is vr 23 sept 2022 klaar (DZH-dagen, invulling extra handen dagen in de Werkinstructie:klas a.d.h.v. werkinstructie: - extra instructie Iln - extra oefening rekenen/lezen Iln	Alle collega's met lesgevende taken Ambulante collega's plannen DZH ook	Sept. 22: controle plannen en gemaakte afspraken MT Juni 2023: evaluatie 15 juni vso-teamvergadering	Uitgevoerd

	- coachingsgesprekken lln - aandacht kwaliteitscirkel klas - maatjesleren-intervisie			
Evaluatie:	Januari 2023: Juli 2023:			

Thema SBP: Toekomstbestendig onderwijs/ Duurzaam en doelgericht werken (lopende zaken en voortgang)				
ICT				
ICT-werkgroep: Albert Gangelhof, Inge Warntjes, Natalie de Vries (e-portfolio) en Lynn Streuper (e-port folio)				
Doel : (Scholings)Onderdelen uit ICT-jaarplan 2022-2023 VSO-afd zijn in juni 2023 uitgevoerd.				
Eventuele subdoelen: - Middels teamtraining en aanbod individuele training werken we aan ICT-vaardigheden (op basis van teamenquête scholingswensen) - Nieuwe collega's worden digitaal (middag inplannen) bijgeschoold. - Hardwarepark volgens ICT-beleidsplan op orde/ reserveringen op orde (begroting 2023 in oktober 2022 vaststellen) - Softwarecheck door werkgroep ICT - Office365 uitbouwen door werkgroep ICT - Onderhouden werken met de Classroom en Google Suite voor de leerlingen - Leerling ICT checken en evt. aanscherpen leerlijn ICT - E-Portfolio invoeren voor alle leerlingen - Mediawijsheid integreren - ICT Beleidsplan aanpassen/aanscherpen/vernieuwen (indien gewenst)				
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie januari en juni

Scholingsbehoefte in kaart brengen en organiseren	Sept. 2022 (teaminventarisatie)	Werkgroep ICT	ICT-beleidsplan en interne schoolgids	Wordt bovenscholings georganiseerd op dit moment geen scholingsvraag
Nieuwe collega's bijscholen digitaal	N.a.v. inventarisatie behoefte plannen	Werkgroep ICT	ICT-beleidsplan en interne schoolgids	Loopt nieuwe collega's zijn ingewerkt.
Hardwarepark op orde	Januari en februari 2023 N.a.v. investeringsplan (indien begroting 2023 in oktober 2022 wordt goedgekeurd)	BIC	ICT-beleidsplan en interne schoolgids	Is aangeschaft, schermen en laptops en touchscreens
Softwarecheck	April 2023 (jaarlijkse check)	Werkgroep ICT	ICT-beleidsplan en interne schoolgids	Is uitgevoerd,
Office 365 uitbouwen/onderhouden	Januari 2023	Werkgroep ICT	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Wordt onderhouden,
Onderhouden werken met de Classroom en Google Suite voor de leerlingen	September 2022 t/m juli 2023	Werkgroep ICT	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Begin van het schooljaar op orde gebracht Leerling die langdurig niet naar school kunnen, kunnen aanschuiven
Leerling ICT checken en evt. aanscherpen leerlijn ICT	September 2022 t/m juli 2023	Werkgroep ICT	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Leerlijn inhoudelijk op orde, Leerlijn google

E-Portfolio invoeren voor alle leerlingen	September 2022 t/m juli 2023	Werkgroep ICT en werkgroep Praktijkvakken	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Zie evaluatie e-portfolio
Mediawijsheid integreren	September 2022 t/m juli 2023	Werkgroep ICT	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Mediawijsheid week 1 x per jaar
ICT Beleidsplan aanpassen/aanscherpen/ vernieuwen (indien gewenst)	Maart 2023	Werkgroep ICT	ICT beleidsplan en interne schoolgids	Is up-to date,

Thema SBP: Onderwijs op maat en toekomstbestendig (duurzaam) onderwijs (samenwerking opgestart en wordt voortgezet)

Samenwerking met Kindcentrum Westerwinde, gemeentelijke partners, WP Praktijkschool en gemeente Veendam i.h.k.v. passend onderwijsaanbod

Doel : In juni 2023 zijn er in samenwerking met Kindcentrum Westerwinde, Samenwerkingsverband SWV VO 20.02, Gemeente Veendam en WP Praktijkschool afspraken gemaakt over gezamenlijk traject van afstemming onderwijsorganisatie en aanbod specialistisch onderwijs.

Eventuele subdoelen:

In juni 2023 is er overleg geweest met de gemeente Veendam, Kindcentrum Westerwinde, gemeentelijke partners, schoolbestuur en SWV VO GO en ligt er een toekomstbestendig en gemeenschappelijk plan van aanpak t.a.v. inrichting en opstart Onderwijsondersteuningsgroep (profiel 1-2 Iln) per augustus 2023 In juli 2023 is er in samenwerking met Kindcentrum Westerwinde op een aantal domeinen samengewerkt en organisatorisch en inhoudelijk afgestemd om doorgaande ontwikkelingslijnen van beide scholen te kunnen waarborgen.				
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie
Vervolg verdere vormgeving nieuwe groep: VSO OOG (Onderwijs ondersteuningsgroep)	Okt . 2022 opstart gesprekken Schoolbestuur en gemeente Veendam en Kindcentrum Westerwinde Vervolg op eerdere pogingen in gesprek met SWV VO en Gemeente Veendam	Jenne Olijve, Ilse Kruizinga, Marije Keereweer, Jacqueline van Drieënhuizen	Juni 2023 startplan VSO Onderwijs ondersteuningsgroep Prognose: start 1 augustus 2023	In met gesprek met omliggende scholen om de behoeften te peilen
Gesprekken beide SOT-teams en teamleiders voor afstemming en overdracht en kennisdeling Westerwinde en VSO-afd Margaretha Hardenbergschool	In juli 2023 zijn op de volgende domeinen afspraken gemaakt en is kennis gedeeld: - Personeelsbeleid - Sociaal-emotionele vorming - Doorgaande lijnen OPP, rekenen en lezen - Overdracht en afstemming Iln - Afstemming organisatie van activiteiten	Jenne Olijve, Ilse Kruizinga, Jacqueline en Marije	Afspraken in afsprakennotitie	Overdracht loopt goed. Wordt gecontinueerd.
Gesprekken o.l.v. proces/projectbegeleider over samenwerking VSO-afd Margaretha Hardenbergschool en WP Praktijkschool per 1-8-2023	Vervolg op eerdere gesprekken en initiatieven. Voorstel: 1 ^e stap: gesprekken besturen, management en teams (MR-en) 2 ^e stap: visiedocument maken o.l.v. projectleider	Besturen Opron en WP Directie WP PRO en VSO-MH Teams beide scholen MR-en beide scholen	Visie en procesdocument samenwerking VSO MH en WP PRO	Proces wordt voortgezet. Volgend jaar onderzoeken of er een aanvraag gedaan kan worden voor een experiment

	3 ^e stap: inrichting samenwerkingsproject per 1-8- 23 Met duidelijke 1 ^e stappen en vooruitblik naaste toekomst			
--	---	--	--	--

Thema SBP: Onderwijs op maat en toekomstbestendig (duurzaam) onderwijs (voortgang en lopende zaken)				
Samenwerking met WP Praktijkschool, TDC Veendam, gemeentelijke partners in de zorglus en gemeente Veendam i.h.k.v. avondschoolonderwijs en nazorg.				
Doel : In juni 2023 zijn er in samenwerking met de WP Praktijkschool, Samenwerkingsverband SWV VO 20.02, Gemeente Veendam en TDC Veendam Het avondschoolonderwijs en nazorg duurzaam geborgd en vernieuwd.				
Eventuele subdoelen: In juni 2022 is er overleg geweest met de gemeente Veendam, TDC Veendam, gemeentelijke partners, schoolbestuur en WP Praktijkschool en ligt er een toekomstbestendig en gemeenschappelijk plan van aanpak t.a.v. het avondschoolonderwijs en de nazorg (als basis wordt de onderzoeksnotitie avondschoolonderwijs en nazorg gebruikt en het nieuwe samenwerkingsplan met de zorgpartners Veendam)				
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie
Vervolg verdere vormgeving nieuwe vorm van avondschoolonderwijs en nazorg	Sept. 2022 opstart gesprekken Stuurgroep Zorglus en gemeente Veendam (vervolg)	Jenne Olijve, collega's avondschool en zorgpartners i.s.m. WP Praktijkschool en partners zorglus Veendam. Regisseur: gemeente Veendam	okt 2022 notitie avondschool en nazorg Veendam (projectplan) en samenwerkingsafspraken zorglus Veendam	Zorglus is opgestart, gesprekken worden periodiek gevoerd.
Gesprek Gem. Veendam met regiodeal Groningen	Najaar 2022	Marja Hovenkamp-Spaan (gemeente Veendam)	Bredere financiering project avondschool	Input is gedeeld met Marja, Marja neemt dit mee in het brede overleg. Doel is afgerond
Uitwerking flyer en website avondschool en nazorg Veendam	November 2022 t/m juni 2023	Jenne Olijve, Albert Gangelhof, Ruud Haan i.o.m. afd. communicatie gemeente Veendam	idem	Wordt uitgewerkt en website is bijna klaar
Evaluatie:	Januari 2023: Juli 2023:			Avondschool is geborgd en zorglus is opgestart

Thema SBP: Onderwijs op maat en toekomstbestendig (duurzaam) onderwijs (3 ^e en afsluitende jaar van het Kunst en techniekproject)		
Project Kunst en techniek (cultuur) onderwijs (3 -jarig project)		
Doel: In samenwerking met Skkek (en met ondersteuning van het toegekende subsidiebedrag van het Cultuurfonds) werkt onze school gedurende 3 jaren aan een Kunst en techniekproject. - De school heeft in deze periode extra aandacht voor haar visie op cultuuronderwijs. Daar waar nodig wordt zij aangescherpt - De nieuwe aanpak is opgenomen in het Kunst en Cultuurplan van de school - In elk nieuw jaarplan komt een kopje cultuur-techniekonderwijs - Binnen het kader van dit project worden een vijftal leerlijnen uitgewerkt en ingebed in het onderwijs (curriculumgedeelte techniek-kunst-cultuuronderwijs) - De leerlingen en leraren /praktijkbegeleiders/assistenten weten hoe ze met de nieuwe leerlijnen moeten werken - De school leert werken met 1 format voor een techniekles om zelf meer lessen te kunnen maken - Heeft de succesmappen uitgebreid met een hoofdstuk Techniek/beeldende vorming - De school leert werken met een verslag voor het persoonlijk e-portfolio (per 22-23) - De school heeft d.m.v. het leren werken met de lessen van de leerlijnen en de overige lessen een degelijk en goed hanteerbare basisset van gereedschappen en materialen in haar technieklokaal opgebouwd.		De leerlijnen en lessen zijn vrijwel afgerond. De implementatie en invoering (overdracht) is o.a. door coronaperiode opgeschoven en verdient nog nadere aandacht. Samen met Skkek is gekozen voor een jaar verlenging van implementatie van de lessen en leerlijnen. Medewerker van Skkek blijft op de dinsdagen lessen verzorgen en draagt kennis en organisatie over aan enkele teamleden. Format techniekles is afgerond en gebruiksklaar. Onderdelen van de technieklessen komen nu in het nieuwe e=portfolio. Materialen voor techniek/kunstlessen zijn aangeschaft.
Eventuele subdoelen: De samenwerking gedurende drie cursusjaren: Kennissuitwisseling met elkaar, over elkaar: de collega's van SKKEK dragen kennis over d.m.v. voorbeeldlessen, korte workshops voor de teamleden en een aantal studie/werk-oefendagen (zie inplanning in jaarrooster/planning) Een teamlid (twee of drie teamleden) gaan zich scholen in de werkwijzen, methodieken en werken met deze leerlijnen op basis van eigen motivatie en keuzes in overleg met Skkek.		

Structurele samenwerking voor drie jaar, na het traject is de kennis, zijn de leerlijnen, de voorbeeldlessen en de werkwijze overgedragen aan de school. De aanpak zit dan verankerd in het schoolcurriculum, in het aanbod. Er is (zijn) dan teamleden verder gespecialiseerd.					
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie januari	Evaluatie mei
Uitvoering 3^e Projectjaar (22-23)	september 2022 (vervolg project jaar 3)	Ilse Kruizinga, Jenne Olijve, werkgroepleden Greta Hofman, Sanne Zuidema, Natalie de Vries, Janet Weisbeek, Skkek: Karianne Simmering	Projectplan	Eind okt 2022 viel Ilse weg door omstandigheden	Is gerealiseerd.
- Uitleg in het team in VSO-vergadering over projectjaar 3 - Bespreken in werkgroep, projectleiding en het team van: Doelen Lessen Wat te organiseren? Welke leerlijnen en lessen moeten nog worden afgemaakt? Wat en waar vast te leggen? (server, curriculummap-leerlijnen-lessen-projectmappen)	September 2022 - juli 2023	Idem en schoolteam	Projectplan	Uitleg is gedaan Dit onderdeel is in alle werkgroepvergaderingen aan de orde geweest	Is gerealiseerd

- Afspreken data tussenevaluaties met team en projectleiding - Organiseren van financiële verantwoording en boekhouding (project) - Studiedag maandag 3 oktober 2022 en 2 werkoverlegmomenten-workshops: Nog nader af te stemmen				Karianne en Jenne maakte steeds tussenevaluatie In jun-juli-aug-sept 2023 eindverantwoording samen maken (verslag project) Het project verder borgen in cursusjaar 2023-2024 door lessen dinsdags van Johannes en inzet overname lessen/lijnen via de werkgroep Er zijn georganiseerd: studiedag en workshop en speciale activiteiten bij de gouden weken.	Is gerealiseerd (maandelijks)
--	--	--	--	---	-------------------------------

Jaar	Periode	Activiteiten	Evaluatie
22-23	3	Opstart projectjaar 3	Projectjaar goed afgerond en verdere borging /overdracht in cursusjaar 2023-2024
		Verdere Inrichting werkwijzen	Aandacht in team in cursusjaar 2023-2024
		Planning kennisdeling-overdracht (collega's maaklab deelnemen)	Is gerealiseerd. Binnen de school moet kennis lessen, leerlijnen en vaardigheden verder overgedragen worden (cursusjaar 2023-2024)
		Verdere Inrichting kunst-techniek curriculum vso-afdeling	Werkgroep 23-24 Kunst en techniek i.s.m. staf
		Geleidelijke verschuiving rol Skkek (voorjaar 2023)	Door corona verschoof dit, nu na afloop van de officiële projectperiode nog in cursusjaar 2023-2024
		Uitvoering overleg-monitoring-controle	Juni-juli-aug-sept verslag en verantwoording
	afsluiting	Juli-augustus 203: samenstellen verslag Kunst en techniekproject en financieel overzicht (naar bestuur, Skkek en subsidieverstrekker)	Juni-juli-aug-sept verslag en verantwoording

Actieplan Vreedzame School (burgerschap) voortgang implementatie

Doel: In juni 2023 is het aanbod van de Vreedzame School op het VSO van de Margaretha Hardenbergschool aangevuld, aangepast en waar nodig vernieuwd (verbreden en verdiepen op verschillende niveaus).

Subdoelen:

- In juni 2023 is de methode Kriebels in de Vreedzame School geïmplementeerd in de onderbouwgroepen van het VSO.
- In juni 2023 is de leerlijn burgerschap en sociaal- en emotionele ontwikkeling (waar onder andere doelen in staan vanuit de Vreedzame School) geïmplementeerd.
- In juni 2023 is de Vreedzame School zichtbaar gemaakt in de jaarcyclus (door de Vreedzame School bijvoorbeeld daadwerkelijk zichtbaar te maken in de school en door de Vreedzame School als vast agendapunt op vergaderingen te bespreken).
- In juni 2023 is het borgingsdocument aangevuld, aangepast en waar nodig vernieuwd (met nieuwe afspraken op het gebied van burgerschap en de sociaal- en emotionele ontwikkeling van de leerlingen).

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie	Evaluatie
De methode Kriebels in de Vreedzame School implementeren in de onderbouwgroepen van het VSO. Vanuit de stimuleringsregeling zullen we een pakket aanschaffen omtrent Kriebels in de Vreedzame School en dit pakket zal bestaan uit: een intake, handreikingen en leerlijn Kriebels in de Vreedzame School, individuele e-learning over seksuele ontwikkeling, een teambijeenkomst en een evaluatie-moment.	Juni 2023	Sanne Zuidema + collega's uit de onderbouwgroepen	Intern borgingsdocument	Kriebels in de Vreedzame alle voorbereidingen zijn getroffen, voorlichting sanne online basis scholing gedaan. Teamtraining 3 april voor team onderbouw. Lessen worden einde schooljaar gestart	Methode kriebels is aangeschaft teamtraining geweest en na de zomervakantie starten. Voor de bovenbouw lang leve de liefde. Volgend jaar nog subsidie voor 5000 die nog besteed kan worden aan thema rondom seksualiteit

De leerlijn burgerschap en sociaal- en emotionele ontwikkeling (waar onder andere doelen in staan vanuit de Vreedzame School) implementeren.	Juni 2023	IB/SOT: leerlijn implementeren Sanne Zuidema: Vreedzame School Alle VSO-groepen: leerlijn gebruiken	Parnassys	Burgerschap Visie, leerlijn en registratie zijn uitgewerkt, moet nog geïmplementeerd worden in het team.	Verdere implementatie burgerschap in het team. Leerlijn is er, welke leerlijnen volgen we wel en welke niet.
De Vreedzame School zichtbaar maken in de jaarcyclus (door de Vreedzame School bijvoorbeeld daadwerkelijk zichtbaar te maken in de school en door de Vreedzame School als vast agendapunt op vergaderingen te bespreken).	Juni 2023	Sanne Zuidema	Zichtbaarheid Vreedzame School Vast agendapunt op vergadering	Is zichtbaar er zijn schoolafspraken, deze hangen in alle klassen. In alle onderbouwgroepen zijn de thema's zichtbaar. Vreedzame terug laten komen op de didactische vergaderingen.	Blijven afstemmen of iedereen werkt aan dezelfde thema's. Inhoud mag structureler op de agenda.
Het borgingsdocument aanvullen, aanpassen en waar nodig vernieuwen (met nieuwe afspraken op het gebied van burgerschap en de sociaal- en emotionele ontwikkeling van de leerlingen).	Juni 2023	Sanne Zuidema	Intern borgingsdocument	Borgingsdocument is opgesteld. Inbrengen op didactische vergaderingen.	Blijven kijken naar het borgingsdocument en vreedzame school op de agenda houden

Thema: Plannen en vormgeven (E-portfolio en diplomering) en duurzaam/toekomstbestendig onderwijs

Doel : In juni 2023 is voor alle leerlingen het e-portfolio in gebruik genomen. De coachingsgesprekken, schoolcertificaten en het rapport zijn verder gedigitaliseerd binnen het e-portfolio

Werkgroep bestaat uit: Albert, Niek, Jacqueline , Natalie, Inge W.

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie
E-portfolio: Invoeren in alle groepen Succesmap digitaliseren in het portfolio Coachingsgesprekken administreren in het portfolio Maken schoolcertificaten binnen het portfolio	Gedurende schooljaar	Albert, Niek, Natalie, Inge W	Borgingsdocument gebruik e-portfolio Gebruik in alle klassen is ingevoerd Coachingsgesprekken worden vastgelegd Schoolcertificaten zijn toegevoegd aan e-portfolio	Gebruik in alle klassen is ingevoerd Coachingsgesprekken worden vastgelegd Schoolcertificaten zijn toegevoegd aan e-portfolio
Diplomering: Vanuit evaluatie diplomering schooljaar 2021-2022, optimaliseren Aanscherpen reglement diplomering	Gedurende schooljaar	Albert, Jacqueline, Ilse samen met de werkgroep	Reglement diplomering	Reglement is aangescherpt, wordt uitgevoerd tijdens nieuwe diplomering
Rapport: Evalueren en aanpassen van het vernieuwde rapport. Mogelijkheden onderzoeken om het rapport te maken vanuit het e-portfolio	Gedurende schooljaar	Albert, Jacqueline i.s.m. rapport werkgroep	In borgingsdocument e-portfolio	Onderzoeken of rapport gemaakt kan worden vanuit e-portfolio.

Praktijkvakken: SKKEK leerlijnen inzichtelijk maken. Registren AWC's door SKKEK	Augustus – oktober 2022	Albert, Jacqueline	Leerlijnen	Is inzichtelijk gemaakt met Johannes, ze zijn herschreven. (vakspecifieke leerlingen).
Evaluatie januari en juni 2023:				

Doel: Up to date maken leerlijn rekenen en maken beleidsplan rekenen**Eventuele subdoelen: rekenen (werkgroep)**

- Verdeling van de rekendoelen over de leerjaren en de aangepaste doelen plaatsen in Parnassys
- Concretiseren van de lessen "Getal en Ruimte junior" en toevoegen van rekenspelletjes
- Verdere implementatie van de klokkijkmethode "Hardloper en Prullenbak"
- Aanvullende lessen geldrekenen uit Klasse!winkel toevoegen
- "Deviant" onderzoeken en inzetten in VSO 3 (en eventueel in VSO 2B)
- Verdere implementatie Bareka
- **Beleidsplan Rekenen maken (praktische handreiking voor de leerkrachten)**

N.B.: Door de toegewezen NPO-gelden heeft Akke ruimte gekregen in de formatie om zich de komende twee jaren te richten op het rekenonderwijs op de MH-school. Daardoor zal zij, met ondersteuning van Jacqueline (IB-er) en Wilfred ("Effectief Onderwijs"), de meeste taken op zich nemen. De rest van de rekenwerkgroep zal zich voornamelijk richten op het implementeren van de nieuwe methodes en het beantwoorden van vragen van collega's. Ook kunnen zij Akke ondersteunen, waar dit nodig blijkt te zijn.

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Tussenevaluatie	Borging, evaluatie en voortgang volgend schooljaar
Verdeling van de rekendoelen over de leerjaren en evaluatie aan het eind van het schooljaar of dit reële doelen zijn	September 2022 – oktober 2022 Juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Nieuwe rekendoelen zijn kritisch bekeken en dubbelingen en volgorde aangepast. Doelen per uitstroomprofiel uitgewerkt.	Borging, evaluatie en voortgang volgend schooljaar
Aangepaste doelen in Parnassys zetten	September 2022 – oktober 2022	Akke en Jacqueline	Nieuwe leerlijn met nieuwe doelen staat klaar. Omzetten wordt gestart op 26 juni. Hiervoor moet nog een stappenplan worden gemaakt.	Gedaan Nieuwe rekendoelen kritisch bekeken (welke dubbel/ welke overbodig/ welke logische volgorde) Gekeken welke doelen we per profiel als uitstroom verwachten Volgend jaar/ over aantal jaren kijken of dit reële doelen zijn
Aanvullend materiaal organiseren voor doelen die	Oktober 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Veel extra lessen uit rekenboek en klassenwinkel voor	Gedaan

niet worden aangeboden in de methode "Getal en Ruimte junior"			geldrekenen en voor meten/wegen/inhoud. Als bronnen toegevoegd aan leerlijnen. Er zijn nog doelen zonder bron, moet naar gekeken worden.	Alle doelen kritisch bij langs gegaan en vergeleken met KIS => aangepast waar nodig was. Toch leerlijn "Klokkijken" toegevoegd (Alle doelen op CED 16 gezet. Dit moet nog aangepast worden). Leerlijnen omzetten van oud naar nieuw
Concretiseren van de lessen van "Getal en Ruimte junior" (Meten, wegen en inhoud, Geld en Klokkijken => handelingsniveau 1)	September 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred) Sanne om tips vragen	In handleiding concretiseren door rekenwerkgroep loopt. Doel is nog kist maken voor in de groep met concreet materiaal.	A.d.h.v. de nieuwe doelen kijken bij welke domeinen en doelen hiaten zitten. Welk materiaal hiervoor inzetten? Bronnen bij de doelen gezet (Getal & Ruimte junior, Rekenboek, Maatwerk en Klasse!Winkel). => Nog een aantal doelen zonder bron => kritisch bekijken (doelen verwijderen/samenvoegen)
Verdere implementatie van "Getal en Ruimte junior" in	September 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred) en de leerkrachten	Loopt.	Samen met Rekenwerkgroep bekijken

VSO 2 en bedenken op welke manier de instructies op een goede en handige manier gegeven kunnen worden i.v.m. de leerlingen die op verschillende dagen stagelopen		en assistenten van VSO 2A en 2B		op welke manier de lessen geconcretiseerd kunnen worden. Welke materialen zijn hiervoor nodig? Alles wordt op SharePoint geïnteriseerd. Daarna per klas een kist maken met al het materiaal.
Verdere implementatie van de klokkijkmethode "Hardloper en Prullenbak"	September 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred) en de leerkrachten en assistenten van VSO 1A, 1B, 2A (en 2B?)	Loopt en evalueren wanneer analoog en digitaal aangeboden wordt.	Loopt
Hiaten Geldrekenen in de methode "Getal en Ruimte junior" aanvullen met lessen uit de Klasse!winkel	September 2022 – oktober 2022	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Aanvullen uit klassenwinkel loopt.	Toets klokkijken analoog en digitaal in oktober afnemen => beginsituatie van de lln in 1A, 1B, 2A en 2B bepalen => analyseren en hoe verder? Hoe volgend schooljaar verder met klok?
Rekenspelletjes ("Met sprongen vooruit", Drempelspellen en andere rekenspelletjes uit de kast)	September 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Zijn gekoppeld aan Bareka en moet nog aan getal en ruimte junior gekoppeld worden.	In Parnassys bij "Bronnen" lessen Klasse!Winkel toegevoegd (Map en Serie), ook als het doel in

inventariseren en koppelen aan de methode "Getal en Ruimte junior"			Spelletjes lijken niet altijd precies aan te sluiten bij de leerlijnen.	Getal en Ruimte junior wordt aangeboden (extra oefening)
Boeken, doelen en niveaus Deviant inventariseren en controleren in Parnassys en zo nodig aanpassen	November 2022 - mei 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Startboeken Deviant zijn bekeken. Uitzoeken hoe we het niveau van een leerling in beeld kunnen brengen zonder Deviant tot in detail uit te hoeven werken.	Veel informatie te vinden op Rondjerekenspel.nl en Lerenvanatotz.nl Rekenspelletjes geanalyseerd en gekoppeld aan Bareka. Nu nog koppelen aan Getal en Ruimte junior Spelletjes koppelen aan de nieuwe doelen
Bepalen van de aansluiting tussen "Getal en Ruimte junior" en de boeken van Deviant	Mei 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Er is een stappenplan gemaakt.	De niveaus zijn bepaald, maar nog niet aangepast in Parnassys Word aan gewerkt De boeken "Vervolg A en B" zijn in Parnassys toegevoegd met de "juiste" niveaus
Analyses van de toetsen van "Getal en ruimte junior" inzetten bij de gehele lessen(cyclus)	Oktober 2022 – juni 2023	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Toetsen zijn geanalyseerd in VSO 1A. Verwerkt in registratie van Keep it Simpel.	Jacqueline heeft een "stappenplan" gemaakt om te bepalen wanneer een leerling de overstap

				maakt van Getal en Ruimte junior naar Deviant. Een voorzichtige conclusie is dat dit per leerling bekeken moet worden (o.a. afhankelijk van rekenniveau, profiel en uitstroom)
Verdere implementatie van Bareka (welke toetsen afnemen, wanneer en bij welke leerlingen?)	December 2022	Akke, Jacqueline (en Wilfred)	Bij alle leerlingen afgenomen, maar implementatie moet nog.	Na herfstvakantie eerste toetsen afgenomen en geanalyseerd voor 1A. Nog kijken hoe in de klassen de analyses worden gebruikt en ingezet in de vervolglussen. => volgend schooljaar Gedaan
Beleidsplan Rekenen maken (praktische handreiking voor de leerkrachten)	September 2022-december 2022	Wilfred (en Akke)	Loopt (doet Wilfred)	Beginnen met bepalen van het niveau van de IIn in 1A, 1B, 2A en 2B => toetsen afnemen in oktober Toetsrooster maken Schema gemaakt met de onderdelen van de Bareka gekoppeld aan de

				spelletjes die we op school hebben. Daarnaast gekeken welke leerlingen op welk onderdeel van de Bareka uitvallen (power/ speed). Spelletjes per leerling uitzoeken en gaan spelen/ doorgeven aan leerkracht Na aantal jaren kijken wat de Bareka ons oplevert en voor welke leerlingen we het blijven inzetten (welk doel)? Wel zo eigenaarschap van de leerling bevorderen
Evaluatie en conclusies voor het vervolg: - Tussenevaluatie in januari 2023: In de laatste kolom “Borging, evaluatie en voortgang volgend schooljaar” staat beschreven welke activiteiten (tot nu toe) zijn opgepakt en de stand van zaken ervan. Een aantal doelen zijn reeds behaald en met de meesten zijn we al een eind op weg. Bij een aantal behaalde doelen zijn ook vervolgstappen in het plan toegevoegd. Tevens moet vermeld worden dat er in de periode kerstvakantie- voorjaarsvakantie niet veel gewerkt is aan de rekendoelen. Dit komt doordat Akke in deze periode ziekteverlof had. Vlak voor de voorjaarsvakantie is ze weer therapeutisch aan het werk gegaan. Na de voorjaarsvakantie zal er weer (volop) aan het actieplan gewerkt worden en zullen er ook weer afspraken met Wilfred, Jacqueline en de rekenwerkgroep gemaakt worden.				

- Evaluatie juni 2023: In de laatste kolom “Borging, evaluatie en voortgang volgend schooljaar” staat beschreven welke activiteiten zijn behaald. Afgelopen schooljaar heeft vooral in het teken gestaan van het bepalen van de “nieuwe” doelen voor rekenen. De doelen uit “Getal en Ruimte junior” zijn bekeken en aangevuld met lessen uit andere methodes, om zo een meer volledig onderwijsaanbod te creëren. In Parnassys staan de nieuwe doelen, per domein, al klaar, met hierbij de bronnen die per doel gebruikt kunnen worden. Aan het eind van het schooljaar zullen alle leerlingen overgezet worden naar de nieuwe leerlijnen. De gehele gang van zaken van het rekenonderwijs staat beschreven in een (praktisch) beleidsplan. Voor volgend schooljaar staat de implementatie en evaluatie van de nieuwe doelen centraal. Zijn de doelen duidelijk, gemakkelijk te scoren en realistisch? Dit geldt ook voor de klokkijsmethode “Hardloper en prullenbak”. Verder zal er ingezet worden op het zo praktisch mogelijk maken van de lessen. Ook het gebruik van de rekenspelletjes zal toegevoegd worden bij de bronnen. Bareka zal ook bekeken worden. Wanneer nemen we de toetsen af en bij welke leerlingen is dit zinvol? Daarnaast inzet op begeleiding leerkrachten bij de implementatie (lesbezoek, samen lessen voorbereiden, sparringspartner) :	
--	--

Thema: Plannen en vormgeven (lezen)					
2022-2023			Eventuele subdoelen: Lezen (werkgroep) 1. Toekomst schoolbieb + biebbezoeken. Maken van concrete plannen voor de komende jaren. 2. Uitzoeken wat de waarde is van het inzetten van compenserende middelen zoals bijvoorbeeld Read & Write. 3. Maken van teamafspraken over de borging van de werkwijze van technisch lezen, begrijpend lezen en woordenschat. 4. Observaties bij begrijpend lezen lessen vanuit bureau Meesterschap (Brenda Kokje). 5. Pilot met lezen in VSO1B op basis van de Nieuwsbegrip teksten. 6. Uitzoeken doelen begrijpend lezen (komende deze overeen met de doelen die nu in Parnassys staan of kan dit samengevoegd/vervangen worden). Vanuit de toegewezen NPO-gelden is er het komende twee jaar nog extra formatie mogelijk om in te zetten voor het leesonderwijs. Iris zal dit jaar deze taak weer op zich nemen met ondersteuning van Brenda Kokje (Bureau Meesterschap).		
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie februari	Evaluatie mei

1. Uitzoeken hoe we de schoolbieb en de biebbezoeken waardevol kunnen houden, ook voor de toekomst.	Begin van het schooljaar opstarten, gedurende het jaar uitzoeken en plannen maken.	Leeswerkgroep (taakverdeling volgt na de eerste bijeenkomst)		Kosten en baten afwegen daarna besluit nemen.	Alles afwegende kosten en baten kiezen we niet voor een schoolbieb, mogelijk wel zelf vanuit school leesbevorderingsactiviteiten aanbieden
2. Bekijken welke programma's er zijn, wat hun doel is en welke waardevol kunnen zijn voor onze leerlingen.	Opstarten aan het begin van het schooljaar. Voor de kerstvakantie weten welke programma's er zijn zodat we na de kerstvakantie kunnen testen en beoordelen of ze waardevol zijn voor hier op school.	Leeswerkgroep		Wat mist er, waar wil je het voor gebruiken? Voor wie en met welk doel wil je deze compenserende middelen inzetten? Bespreken in werkgroep en daarna vervolg bepalen	Programma's sluiten niet echt aan bij de belevingswereld van leerlingen. Voorlezen en boekpromotie in de klas. Schoolbreed voorlezen invoeren zou een mogelijkheid zijn. Stillezen in de klas uitbreiden.
3. Maken van teamafspraken (opstellen door de werkgroep) en bespreken met het team.	Opstart begin van het schooljaar, dit gedurende het schooljaar terug laten komen op vergaderingen zodat het team geïnformeerd blijft.	Leeswerkgroep		Besproken tijdens de werkgroep	Borgingsdocumenten zijn in ontwikkeling
4. Observaties in de klassen door Brenda bij begrijpend lezen.	Gedurende het schooljaar vinden er observaties plaats.	Iris (vanuit de werkgroep)		Observaties plannen 2b en 2a	Is afgerond en bevindingen zijn gedeeld met het team
5. Pilot lezen VSO1B	Start aan het begin van het schooljaar. Evaluatiemoment rond de herfstvakantie.	Iris en Marloes in VSO1B		Pilot wordt uitgebreid naar 2b	Deze pilot wordt nog geëvalueerd....
6. Uitzoeken doelen begrijpend lezen. Zijn de doelen nu in Parnassys passend bij de doelen van Nieuwsbegrip?	Gedurende het schooljaar (afhankelijk van de rest van de planning plannen we dit als werkgroep in).	Leeswerkgroep (taakverdeling volgt na de eerste bijeenkomst)		Doelen zijn uitgezocht, Jacqueline bekijkt of dit weggezet kan worden in het LVS	Doelen van Nieuwsbegrip zijn hoger dan de doelen van de leerlijnen.

Activiteiten volgend jaar

Leesbevordering rol in stimuleren en initiëren

Borgingsdocumenten afmaken en delen met team (tijdens teamvergadering) (kwaliteitskaart technisch lezen/ begrijpend lezen en kijkwijzers)?

Pilot uitbreiden naar alle klassen behalve C

Ondersteuning Brenda bij aanbod C mondelinge taal, begrijpend luisteren

Klassenconsultaties, verdere implementatie begrijpend lezen en technisch lezen

Hulp bij stagnerende leerlingen ondersteuning bij aanbod (presenteren in vergadering)

Dekkend aanbod, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen

Thema: Werkgroep Special Health

Doel: Het bewuster maken van de gezondheid van leerlingen en collega's binnen school.

Doel voor dit cursusjaar: Implementeren van gezonde keuzes met en door de leerlingen.

Doel toekomst: Zo veel mogelijk gezond eten vanuit kas en moestuin, veel bewegen, 2 keer in de week gym/zwemmen.

Eventuele subdoelen: Special Health (Special Heroes + gezond bewegen)

- Het gezonder maken van de maaltijden bij interne stage.
- De leerlingen bewuster maken van hun eigen keuzes met betrekking tot voeding.

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie februari/ 2023	Evaluatie juni 2023
Activiteit bij de scouting gericht tijdens de gouden weken, gericht op het samenwerken binnen de klassen	September 2022	Scouting Veendam, Steven	Dit is goed uitgevoerd, er is contact geweest om het voor volgend schooljaar weer vast te leggen.	Activiteit is georganiseerd. Scouting heeft dit georganiseerd, vorig jaar veel begeleiders, deze zijn nu niet beschikbaar.	Is uitgevoerd

				Vorbereiden voor volgens jaar.	
Gezonder maken van de hapjes op woensdag, gezond gedrag.	Dit gebeurt tijdens de interne stage en bij het koken tijdens de praktijkvakken	Leerlingen onder leiding van David of begeleiding bij koken en interne stage		Maaltijden/ hapjes op de woensdag gezonder maken. Nog wegzetten in een draaiboek.	Is weggezet en wordt nu meegenomen in subsidie schoolmaaltijd
Gastlessen gericht op gezond bewegen en gezond eten	Gastlessen door middel van gezond eten en bewegen, het doel is dat iedere groep minimaal 2 gastlessen krijgt dit schooljaar.	Special Heroes, alle klassen		Nog geen gastlessen geweest, heeft te maken met afwezigheid van beschikbare mensen vanuit Special Heroes. Communicatie met special heroes loopt moeizaam door deze afwezigheid.	Nog niet uitgevoerd meenemen naar volgend schooljaar
Sportlessen voor collega's	Aantal keer gedurende het jaar	Werkgroep		Een sportles georganiseerd, was een succes. Tweede wordt georganiseerd. Vervolg voor 2023-2024 uitwerken	Meenemen in planning
Special Heroes sportdag Hoogeveen	9 juni 2023	Alle leerlingen, collega's.		Organisatie is gestart, verder uitwerken	Uitgevoerd
Sportdag VSO Mogelijkheden voor deze sportdag kunnen zijn: • Sportdag (Sport	Sportdag, liefst op maandag of dinsdag, ergens in januari of februari	Uitvoering werkgroep special health in samenwerking met leerkrachten die werken op desbetreffende dag.		Organisatie is gestart, verder uitwerken. 4 april. Sportdag, paaslunch naar de maandag.	Uitgevoerd

bijvoorbeeld; hockey, voetbal, slagbal) met teams met leerlingen door elkaar heen van het gehele VSO					
Evaluatie en conclusies voor het vervolg: -tussenevaluatie in januari/februari 2023: activiteiten meenomen in staande organisatir -evaluatie juni 2023:					

Thema: Leerteam Rots en Water

Doel:

- Uitzoeken of Rots & Water een vervanging is voor de huidige weerbaarheidslessen
- Uitzoeken hoe R&W in 2023/2024 geïmplementeerd kan worden.

Doel voor dit cursusjaar: -

Doel toekomst: Rots en Water in het schoolaanbod implementeren.

Eventuele subdoelen:

Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie	Evaluatie
Samen komen tot een gegrond actieplan	Augustus - September 2022	Leerteam Rots en Water & Marije		Actieplan is opgesteld, pilot in VSO 2, 45 minuten per week. Na de voorjaarsvakantie Groepjes leerlingen op hulpvraag/ krijgen doelgericht aanbod.	
Voorlichting aan het team over Rots & Water	November/december 2022	Akke & Marloes		Voorlichting aan het team is gegeven. Teamscholing voor volgend jaar op de jaarplanning zetten	
Uitzoeken wat het verschil is tussen Rots & Water en de huidige weerbaarheidslessen	Oktober - december 2022	Iris & Milou			
Uitzoeken wat een gewenste opzet is voor R&W	Oktober – december 2022	Steven & Niek		Na de zomervakantie uitrollen over de hele school nadenken	

- Welke elementen/lessen in de basis (8 à 10 weken) voor alle leerlingen - Evt. aanvullende lessen voor klein groepje leerlingen - Aan welke groepen binnen de school gaan we dit bieden?				Over de inzet in samenhang met wat er verder speelt in de school	
Voorlichten van team over pilot	Januari 2023	Marije		Januari uitgevoerd.	
Voorstel voor implementatieplan schrijven - Bundelen van informatie die uitgezocht is in voorgaande periode	Januari – april 2023	Marije maakt voorstel, leerteam geeft feedback		Marije stelt dit nog op	
Uitvoeren van een pilot in één groep (VSO 2B)	Januari 2023 – April 2023	Steven & Niek		Pilot is uitgevoerd	
Evalueren van de pilot	Mei 2023	Leerteam Rots en Water		Staat op de agenda voor mei	
Herschrijven van het implementatieplan	Juni 2023	Leerteam Rots en Water		Staat op de agenda voor juni	
Evaluatie en conclusies voor het vervolg: -tussenevaluatie in februari 2023: -evaluatie mei 2023:					

4. Doelen en acties vanuit evaluatie basiskwaliteit

Actiepunten vanuit de basiskwaliteit

In onderstaande tabel worden de punten, die vanuit de evaluatie basiskwaliteit aandacht behoeven, weergegeven.

Kwaliteitsgebied		Actiepunt
Onderwijs	Zicht op ontwikkeling	Verder experimenteren met nieuwe basisadministratie en registratie (Keep it simpel = digitaal) met alle VSO-groepen
		Zicht op data en gegevens in compact en functioneel systeem
		Ondersteunend systeem voor het krijgen van zicht op ontwikkeling.
		In samenspraak met kwaliteitszorgmedewerker Opron (Maaïke Nederstigt en Linda Kuiper) de bestaande normen, criteria en ijkpunten in de kwaliteitszorg
	langslopen en eventueel bijstellen (gesprekken SOT en Opron)	
Didactisch handelen/ Aanbod		
Algehele kwaliteit		
HR		
Huisvesting		
Financiën		

Uitwerking actiepunten in doelen en bijbehorende activiteiten

In onderstaande tabel worden de punten, die vanuit de evaluatie basiskwaliteit aandacht behoeven, weergegeven.

Kwaliteitsgebied		Actiepunt
Onderwijs	Zicht op ontwikkeling	Verder experimenteren met nieuwe basisadministratie en registratie (Keep it simpel = digitaal) met alle VSO-groepen
		Zicht op data en gegevens in compact en functioneel systeem
		Ondersteunend systeem voor het krijgen van zicht op ontwikkeling.
		In samenspraak met kwaliteitszorgmedewerker Opron (Maaïke Nederstigt en Linda Kuiper) de bestaande normen, criteria en ijkpunten in de kwaliteitszorg
		langslopen en eventueel bijstellen (gesprekken SOT en Opron)
	Didactisch handelen/ Aanbod	
	Algehele kwaliteit	
HR		
Huisvesting		
Financiën		

4.1. Uitwerking actiepunten in doelen en bijbehorende activiteiten

Thema: Keep it simpel (administratie en registratie)					
Actieplan werkgroep Keep it simpel 2022-2023					
Hoofddoelen en subdoelen: De ontwikkelgroep Keep it Simpel heeft in oktober 2022 een definitief voorstel voor effectieve en functionele (integrale) administratie (klas en LVS) gepresenteerd. Plan levert tijdswinst en gebruikersgemak op voor alle teamleden en is een goede functionele basis voor de kwaliteitszorg in de groepen. Hoofddoel: compacter en functioneler systeem.					
Activiteiten	Planning	Uitvoering (wie)	Borging	Evaluatie	Evaluatie
Vaststellen wat en hoe er (minimaal) geregistreerd moet worden.	Herfstvakantie 2022 klaar	De werkgroep, bestaande uit Akke, Inge W., Jacqueline	Afspraken in een document op SharePoint borgen	Gedaan.	Gedaan voor de basisvaardigheden staat op sharepoint. Er is een vastgesteld registratieformulier
Afspraken delen met team en zo nodig aanpassingen doen.	Na herfstvakantie 2022	Werkgroep Presentatie aan team		Is gepresenteerd.	Is gedaan

Invoering nieuwe manier van registreren. Team begeleiden/meenemen	Na de herfstvakantie/ cursusjaar 22-23	De werkgroep i.o.m. directie en SOT.		Tijdens vergadering geoefend met registreren en uitleg gegeven over de documenten en afspraken. Documenten/formulier en en afspraken staan op SharePoint.	Afgelopen jaar ingevoerd, wordt nu toegepast in elke groep
Onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het maken van het OPP in Parnassys (ontwikkelingen volgen)	Cursusjaar 22-23	SOT, in overleg met werkgroep.	Puntsgewijs verslag	Marije en Jacqueline zijn daar mee bezig. Dus dit loopt.	SOT nog mee bezig
Globaal bekijken welke leerlijnen in Parnassys wel/niet zinvol zijn om te scoren en daarna verder bestuderen. De andere werkgroepen hebben hun eigen leerlijnen opgenomen in de actieplannen om deze verder uit te zoeken aan te vullen/ aan te passen	Cursusjaar 22-23	Werkgroep in overleg met SOT	Puntsgewijs verslag	Rest van de leerlijnen bij langs gaan (Staat in actieplan van rekenen)	Leerlijn rekenen is afgerond.
Bespreking in team van uitkomsten en definitieve afspraken maken	Cursusjaar 22-23		Afspraken borgen in document		

Klassenmap online	Cursusjaar 22-23			Inge heet afgelopen jaar volledig digitaal gewerkt	Bespreken voor volgend jaar
Evaluatie en conclusies voor het vervolg januari 2023: Juli 2023:					
Extra aandacht voor: (faciliteiten, randvoorwaarden)					

5. FINANCIËN

Begroting vs realisatie

In cursusjaar 2022-2023 zijn we netjes binnen de financiële kaders gebleven:

We ontvingen impulsmiddelen, extra gelden SWV VO maatwerk, ESF-projectgelden, Projectgelden Kunst en Cultuur en Kunst en techniek, subsidie gezonde school

Extra gelden hebben we gedeeltelijk ingezet voor:

- Investerings
- Extra inzet personeel
- Inhuren extra expertise

Terugblik:

Realisatie 2018: € 101.573,- (samen met Opron-SO-afdeling) voorstel: € 50.000,- reserveren voor VSO-afdeling (balans)

Realisatie 2019: € 190.723 (deel samen met opron) voorstel: € 110.000,- reserveren VSO-afdeling (balans)

Realisatie 2020: € 72.165 voorstel: € 35.000,- reserveren VSO-afdeling (balans)

Realisatie begroting 2021: begroot - € 23.466,- na overleg met Opron, gerealiseerd plus € 15.000,-

Realisatie begroting jaar 2022: begroot: - € 6875,- koersen we weer af op extra saldo in de plus.

Prognose begrotingen 2023, 2024 en 2025: - begrotingen van max - € 25.000,- mogen van het bestuur. Uit balans/reserves toevoegen aan VSO-budget

Voor 2024 toestemming begroting - € 40.000 begroten vanwege overgangssituatie school en de reserves.

We zetten de middelen in voor de zaken waarvoor het bestemd is en zullen de komende jaren fasegewijs (in porties) van de reserves gebruik willen maken.

In 2020-2021, 2021-2022 doen we weer actief mee aan ESF-projecten voor onze leerlingen. Prognose opbrengsten: € 30.000,- per jaar.

Inzet toegekende ondersteuningsmiddelen (regulier + arrangementen)

De middelen SWV VO maatwerk zijn gericht in de formatie ingezet. Voor enkele lln was er een speciaal arrangement. Hiervoor is er extra assistentie ingezet.

6. AKKOORDVERKLARING JAARVERSLAG 2022-2023

Naam school	Margaretha Hardenbergschool	Brinnummer	26 NL
Adres	Postbus 170	Email	directie@mhschool.nl
Postcode	9640 AD	Website	www.mhschool.nl
Plaats	Veendam	Directeur	L. Kuiper
Telefoon	VSO-locatie: 0598- 698000	Teamleider(s)	J. van Oostenbruggen
		Bevoegd gezag	Scholengroep Opron

Datum vaststelling	13 sept 2023
--------------------	--------------

Handtekening directeur	Handtekening voorzitter MR